సుఖము అంతరంగికము

మోహన్ పబ్లికేషన్స్
కోటగుమ్మం, అజంతా హోటల్ ఎదుట,
రాజమహేంద్రవరం - 533101.

భూమిక

(శ్రీరామతీర్థస్వామి సంక్షిప్త జీవితచరిత్ర)

శ్రీరామతీర్థస్వామి మన భరతఖండములో నుద్భవిం
చిన మహాజ్ఞానులలో నొకఁడు. శ్రీరామభక్తాగ్రేసరుఁడగు
తులసీదాసుగారి వంశపరంపరలోనివాఁడు. పాంచాలదేశమం
దలి గుజరాన్వాలా మండలములోఁ జేరిన మురళీవాలాయను
గ్రామమునం దొక పేదబ్రాహ్మణకుటుంబమున నాతఁడు
1873 సం॥ములో జననమంది దుర్భరదారిద్ర్య మనుభవిం
చుచు, ననేకమార్లు నిండుపస్తు, ఒంటిపూట భోజనములతో
డనే తృప్తిజెందుచు, గట్టుకొనుటకు మొత్తమువీద మూఁడు
రూపాయలకంటె నెక్కువ విలువసేయని యొక పరాయి,లాగు,
నుత్తరీయములను బ్రతిదినమును దానె యుతుకుకొని ధరించు
కొనుచు నెన్నికష్టములకు లోనైనను వెనుదీయక యిరువది
రెండవయేటనే ఎం. ఎ. పరీక్షలో గృతార్థుఁడయి, గృహస్థా
శ్రమమును స్వీకరించి, యటుపైన నాలుగుసంవత్సరములు
తాను జదువుకొన్న కాలేజీలోనే గణితశాస్త్రోపాధ్యాయపద
మలంకరించి, యాదినములలో ఇంగ్లీషు, హిందీ, పార్సి, ఉర్దు,
స్కృతభాషలలోగల సమస్తశాస్త్రవేదాంతకవితాగ్రం
ములెల్లఁ బరిశీలించి చదివి, విద్యలలోకెల్ల నుత్తమమగు
హ్మవిద్యఁ జేపట్టి, కాలేజి ప్రొఫెసరుపనికి రాజీనామా
చ్చి, రెండు సంవత్సరములు హిమాలయప్రాంతారణ్యము
లో ఘోరతపంబొనర్చి, యటుపిమ్మట 1902 సంవత్సర
లో శ్రీమద్వివేకానందస్వామి పరమపదించిన కొలఁదిమాస
లలో జపానుమీఁదుగ నమెరికాకు ఒంటరిగ జని పశ్చిమార్థ
ళమందలి నవనాగరికశాస్త్రవేత్తలందఱు దిగ్భ్రమజెంద

నట్లు వేదాంతసందేశమును మేఘగంభీరనాదముతో ప్రతిపట్టణములో జాటి, 1904 సం॥ ములో ఈజిప్టుమీదుగ నిండియాకు మరలివచ్చి, కొంతకాలము ఉత్తరహిందూస్థానమందలి కొన్ని పట్టణములలో నుపన్యాసములిచ్చి, తరువాత 2 సం॥ ములు గంగానదీతీరమున దదేకనిష్ఠుఁడై యాత్మానుసంధానం బొనర్చుకొనుచుండి, 1906 సం॥ లో నొకనాఁ డాకస్మికముగ గంగానదిలో కాలుజారి పడి, ముప్పదిమూఁడవయేట నకాలమృత్యువువాత బడెను.

ఈమహానుభావుఁ డిచ్చిన యుపన్యాసములు, వ్రాసిన వ్రాతలు, చేసిన పనులు, చాలవఱ కింగ్లీషు, ఉర్దూ, పార్సీ భాషలలో బ్రకటింపఁబడియున్నవి. సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారు, స్వామి శ్రద్ధానంద, మున్నగువా రీతనినిగూర్చి "వివేకానంద స్వామికంటె గొన్ని విషయములలో నీతఁ డతివిచిత్రపురుషుఁ" డని యభిప్రాయపడియున్నారు. ఈమహానుభావుని రచన లింగ్లీషులో నాలుగు పెద్దవాల్యూములుగను, వాని యనువాదములు నితరరచనములును హిందీలో నిప్పటికి 20 వాల్యూములుగను బ్రకటింపఁబడియున్నవి. తెనుగులో ననువదించుట కిదియె ప్రథమయత్నము.

మా శక్తివంచనలేకుండ వానినన్నిటి నాంధ్రములోని కనువదింపించి యాంధ్రసోదర సోదరీమణుల కరకమలముల నిడవలయునని యుత్సాహము కలదు. దయామయుఁడగు పరమేశ్వరుని కటాక్షమున్నచో మాకోర్కె ఫలించుట యొక కష్టముకాదు. ఈ యనువాదములలోగల లోపములను పాఠకులు క్షమింపఁ బ్రార్థించుచున్నారము.

విజయవాడ, 1—10—23 —స్వామిభక్తుఁడు.

ఓం

శ్రీకృష్ణపరమాత్మనేనమః.

సుఖము-అంతరంగికము.

తమ సేనానివహము లితరజాతులను జయించి వశ్యముచేసికొనుచున్నందులకు క్రైస్తవ జాతులనుగాని, యైరోపా జాతులనుగాని నేను నిందింపను. జ్ఞానవికాసముచెందు జాతియట్లుచేయుట యనునది విధాయకమగు నొకయవస్థగా నెఱుంగవలెను. హిందూదేశ మాయవస్థను గడచినది; కాని ప్రాక్తనచరిత్రేతిహాసములకల భారతవర్షము ప్రపంచభాగ్యములన్నియు తనయందుంచుకొనుటకు మాలినదని నిశ్చయించినది. ప్రాపంచిక భోగభాగ్యసంగ్రహణాభిలాషగల జాతులన్నియు నీవిషయమును దమయనుభవమువల్ల నేర్చుకొనవలసియున్నది. ఈ జాతులన్నియు నితరజాతులను జయించుతలంపుతో దమ సైన్యప్రవాహముల నెందుకు బంపుచున్నవి? దేని నన్వేషించుకొఱకు వా రట్లుచేయుచున్నారు? ప్రీతికొఱకు, సంతోషముకొఱకు, సుఖముకొఱకు, సుఖము కాదు. జ్ఞానమునపేక్షించుచున్నారని కొందఱనవచ్చును. ధర్మజిజ్ఞాస వారినట్లు ప్రేరించినదని మఱికొందఱనవచ్చును. పోనీగాక. కాని సామాన్యమానవుల మనస్సులను, వారి హృదయములను బరీక్షింపుడు. అప్పుడు వారందఱు బుద్ధిపూర్వకముగగాని, యట్లుకాకకాని, యాశించు గమ్యస్థానము సుఖమేయని తేలును. అయ్యది సద్యఃఫలితమునుగావచ్చును. లేదా సుఖముగాబర్యవసించు

మఱియొక ఫలములేక యనుభవము కావచ్చును. ఇది నిక్కువము.

"సుఖ" మనునది రాజసౌధములయం దుండునా, పేద లకుటీరములయం దుండునా, సుందరతరుణీవిలాసము లందుఁ గలుగునా, స్వర్ణరజతంబులచే సులభలభ్యంబులగు పదార్థజాలమందుఁగలదా? సుఖమునకసలు నివాసస్థానమేది ?

సుఖమునకుఁగూడఁ గొంత ప్రఖ్యాతేక చరిత్రకలదు ఇవి గొప్ప ప్రయాణపుదినములు. ఆవిరిచే నడపఁబడు ధూమనౌకా శకటములు, విద్యుచ్ఛక్తిచే నడపఁబడు తంతులు, యంత్రములు దూరగమన శ్రీవణంబులఁ జులకన జేసి దేశకాలముల పరిమాణముంకుఁ బాటిలేకుండఁ జేసినవని యెల్లరకుఁదెల్లమేకదా? మహాపర్యటన దినములలో నెల్లవారును దమ యాత్రాభివనముల వ్రాయుచుండుట మనము కనుచున్నాము. సుఖము మాత్ర మేల ప్రయాణము సలుపకుండును? సుఖము తనయానెట్లు వివరించునో చూచెదముగాక.

ఒక చంటిపిల్లవాఁడు తన శైశవావస్థ యందుఁగాంచ సుఖమెట్లుండునో కనుగొందము. ఆపసిబిడ్డని సుఖమంతయు దన తల్లియొడియందుఁగాని, చంకయందుఁగానితప్ప వేఱెచ్చటను లేదు. ఇది సుఖము, ప్రయాణమొనర్చు రాచబాటయందలి మొదటిమకాము. శిశువునకు జననియొడియందుఁగాని, ఊయ్యెలమధ్యమునఁగాని నివసించుటకంటె నెక్కు సుఖమొసంగఁజాలు వస్తువీప్రపంచంబునం దెద్దియులేదు. చంటిపిల్లలకుఁ బుస్తకములు నిరుపయోగమగు వస్తువులు

గడఁగుచున్నాఁడు. గొప్పవేతనముకల యుద్యోగము సంపా దించినాఁడు. ఇంకవలయున దేమున్నది? ఓహో ఆగుడు. ఆతని సుఖస్థానము మరల జరిగిపోయినది. ఎంతో ధనసంచయ ముచేసినను సంతృప్తిలేదా యీతనికని యడుగకుఁడు. లక్ష్మి కడుఁజపల యందురు. కాని సుఖము చపలతర యయినట్లున్న దే! కానిండు. ఇప్పుడాతని మానసమెద్దానిపై స్నిగ్ధమైయున్నదో వేఱనుడువవలయునా? స్త్రీపైన "దివ్యసుందఱియగు లలనా రత్నమొక్కతెం బరిణయముచేసికొని గార్హస్థ్యసుఖమను భవింపనిచో నీధనమెవ్వనికొఱ"కని తలంచుచున్నాఁడు. మేలు. కోరిక కలుగవలెఁగాని విత్తవంతునకుఁ గోరినయువతి భార్య యగుట కాలస్యముండునా? కోరిన తరుణిలభించినప్పుడు కూడ సుఖముండదా యనకుఁడు. కొంతకాలము సుఖపడినాఁడు. నిజమే. ఆమానినీతిలకము మందహాసము కొఱకెంత ద్రవ్యమైన వెచ్చపెట్టినాఁడు. ఆమెసుఖమే తనసుఖముగా భావించి సర్వదాయామె కోరినదానినెల్ల సేకరించుచుండెను. ఆమెతోడనే ప్రపంచమనుకొనినాఁడు. ఆమెయే సకలసుఖముల కాకరమ నుకొనినాఁడు. ఇట్లు కొంతకాలము జరిగెను. పిమ్మటసుఖము మరల దారిపట్టిపోయినది ఇంతదనుక సుఖమొక్క తావున నైన నిలుకడగనున్నదా? తల్లిపై టచెఱగు, నాటవస్తువులు, బొమ్మం పుస్తకములు, శాస్త్రపాఠములు, హేమపతకములు, ధనములకుఁబట్టిన గతియే భార్యకును బట్టినది. సుఖమెక్కడ కుఁబరుగెత్తికొని పోయినది? సంతానముమీఁదికని చెప్పవలె నా? భారతభూమియందు బిడ్డలులేనియిల్లు పవిత్రముకాదుకద.

పుత్రునికొఱకాతఁడు పడిన పరితాపమింతింతయనఁజనదు! సర్వకాల సర్వావస్థలయందును బుత్త్రాపేక్షదక్క నింకొక చింతలేకుండెను. ఏది యిచ్ఛయించుచున్నావో యదియె నీకు లభించితీఱును. కాలక్రమంబున నాతనికొక కొమరుఁడు కలిగెను. అప్పుడతనికిఁ గల్గిన యానందమునకు మేరలేకపోయెను. ఏమి, సంతోషము, వెల్లివిరియుచున్నదే. పట్టాభిషేకమహోత్సవమునకు నేనుఁగుపై బయలుదేఱు యువరాజునకు సహితమంత సంతోషముండఁజాలదుసుమీ! అతఁడు భూమిమీఁదఁ గాలు నిలుపుటలేదు. పృథ్విపైనఁ బదిగజములపైన నాకాశమార్గమున, గాలిలో నడచుచున్నాఁడు. గాలిలో నడుచుటయేమిటి, యీదుచున్నాఁడు; కాదుకాదు పక్షివలె నెగురుచున్నాఁడు. మంచిది ఇఁక సంబరములు, పండుగలు, నుత్సవములు లెక్కలేకుండఁ జేసినాఁడు. ఇప్పటికైన నాతని వాంఛాపూర్తియైనదా? తన శైశవావస్థ మొదలుకొని యిప్పటివఱకు సుఖమునకు స్థిరవాసము కనఁబడదాయెనే. అదియొక చోటినుండి మఱియొకచోటునకు బరిభ్రమణము చేయుచునేయున్నదికద. ఇప్పటి కాఱుమకాములు దాఁటినవి. సర్వసాధారణముగ బిడ్డలు కలుగుటతో మనుష్యులు పరిపూర్ణ సుఖమనుభవించుచున్నట్లెంచఁబడుచున్నారు సుఖదేవతాప్రయాణమునకు స్వంతానప్రాప్తి గమ్యస్థానమగుచున్నది. అదిమొదలు మానవుల వయోబలములు క్రమముగ దగ్గుమొగముపెట్టును. చంటిపిల్లలును బెద్దవారుకాఁగనే వారి సుఖాన్వేషణ ప్రారంభమగును. బోసినోటితో జంద్రబింబమువంటి ముఖమండలముతో, మెఱ

యు సర్వాంగ సుందరుఁడగు సుపుత్త్రుఁడు నిస్తులమగు సుఖమునిచ్చుచున్నమాట వాస్తవము. అమ్మ! యిప్పటికి సుఖమునకవధినిగనుగొని నట్లున్నది.

ఒకింత పరిశీలించిచూతము. సుఖమనునది తల్లియొడియందుఁగాని, బొమ్మలయందుఁగాని, పుస్తకములందుఁగాని, ధనమందుఁగాని, స్త్రీలయందుఁగాని, సంతానమందుఁగాని, యింకను బ్రపంచమందలి యేవస్తువునందుగాని, నిజముగఁ గలదేమో పరీక్షింపుము. అట్లుచేయుటకు ముందు ప్రయాణముచేయుచున్న సుఖమును సూర్యకాంతితో బోల్చెదము. సూర్యరశ్మికూడ నొకతావునుండి మఱియొకస్థలమునకుఁ గదలుచునేయుండును. ఒక సమయమందలి హిందూదేశముపైఁ బ్రసరించును, కొండొక సమయంబున నైరోపాదేశముమీఁద వెలుగును అక్కడను నాగక సాయంతనమగుతఱికిఁ దొందరగా జరిగి యమెరికా తూర్పునఁ బ్రకాశించును. అటుపిమ్మట నమెరికా పశ్చిమమున వికసించును. అంత జపానుపైఁ దన కాంతిపుంజమును బఱపును. ఓహో యేమిది? ఒకచోటఁ గాని స్థిరముగనిలువక, దేశదేశములను జుట్టివచ్చుచున్నదే. ఇంత వేగముగఁ బరువెత్తనేల? సూర్యకాంతి గనఁబడు బ్రదేశములు దానికి జన్మస్థానములగునా? రవితేజమునకుఁ బుట్టినిల్లు రవియై యుండవలయునుగాని, యది ప్రసరించిన వస్తువులు, దేశములు దాని జన్మస్థానములగునెట్లు? ఈవిధముననే సుఖము నొకచోటినుండి మఱియొకచోటికిఁ బ్రయాణమొనర్చుచుండ నాయా తావులన్నియు దాని జన్మహేతువులగునా?

సూర్యకాంతికి సూర్యుఁడు మూలమగు తెఱఁగున సుఖమునకు మూలమేది కానోపును? సుఖమను సూర్యుని వెదకుదము.

చూడుఁడు. ఒక యువకునకొక పుత్త్రుఁడుదయించినాఁడు. ఆయన యొక యుద్యోగములోఁ బ్రవేశించి చాల ధనముగడించి, తానును భార్యయు దారసుతులతో సుఖంబున్నాఁడు. ఒకనాఁ డాయువకుఁడు తన యాఫీసునకుఁ బోయి యుద్యోగ సంబంధములగు కాగితములను బరిశీలించుచుఁ దన పనిలోఁ మునిఁగి యుండెను. ఇట్టి సమయములోఁ దనబల్ల యొద్దనున్న గంట (Telephone Bell) మ్రోగఁజొచ్చెను. అతనిగుండె దడ దడ లాడెను. పరుగున వెళ్లి యావార్త నాలకించెను. అబ్బా! యెంతహృదయభేద్యమగు వార్త వినవలసి వచ్చినదనుచుఁ బిచ్చియెత్తినవానివలెఁ దనబల్లమీఁదనున్న కాగితముల నట్లెవిడిచి తెల్లఁబాఱిన మొగముతోఁ గనుకొలఁకులనుండి జల జల రాలు బాష్పకణములతో, నెవ్వరితోడను మాటాడక, యెట్లో కోటును బాగయు ధరించి వీధివెంట బరుగిడుచుండెను. పైయధికారియొద్ద సెలవుగైకొనుటకైనఁ దాళక పోవుట కేదియో గొప్ప ప్రమాదము సంభవించి యుండునని తోడి యుద్యోగియులు తలంచిరి. అతనిమనస్సు మనస్సులో లేదు. మాట తడఁబడుచున్నది. బంట్రోతులతోనైన సంగతి చెప్పలేదు. అల్లదే ట్రాం బండి కనఁబడినది. పరుగు పరుగున బోవుచున్నాఁడు. బండినెక్కులోపల పోష్టుజవానొక తంతి యుత్తరమొకటి చేతికిచ్చెను. ఆయుత్తరమును దొందరగా విప్పి చూచెను. చెప్పిన నమ్ముదురో లేదో కాని ప్రపంచ

సంబంధముగ విచారింతుమేని, యాయుత్తరమందుఁగల శుభ వార్త యెట్టి దీర్ఘచింతానిమగ్నచిత్తునిగూడఁ బరమానందభరితునిఁ జేయనోపు. కాని యేమి చిత్రమోకాని వానికది సంతసముఁ గూర్పలేదు. ఏమి! లక్షరూపాయల లాటరిగెలిచిన తంతివార్త సంతోషము కల్గింపనోపని యాతని మనోవ్యాకులమెట్టిదో యూహించుట యసాధ్యముగనున్నదే! టెలిఫోను వార్త నేమైయుండును? ట్రాంబండి నడుచుచుండెను. అందుఁ దానెంతకాలమునుండియో దర్శింప నపేక్షించుచుండిన గొప్ప యుద్యోగి వానికెదురుగఁ గూర్చుండి యుండెను. అతఁడీయువకుని దృష్టిపథమునఁదగులనేలేదన్న నింతకన్న నాశ్చర్యమేమున్నది? ఆయనకుఁ జేయెత్తి నమస్కారమైనఁ జేయకున్నాఁడు. మఱికొంతదూరము సాగుతఱికిఁ దనకుఁ జిరపరిచితయు, బహుదినములనుండి తాఁ గనన పేక్షించుచుండిన యొకయువతీమణి యాబండినెక్కి తోడనే చిఱునగవుతో నాతని బలుకరించెను. అతఁడామెముఖమును జూచెను. కాని యామె మాట లతనికర్ణరంధ్రములఁ జొరలేదు. మనసు మాయమైన నింద్రియములు తమ వృత్తులందుఁ జొరవందు రిందులకే కాఁబోలు!

మాయువకుని మానసము నింతగా కలవరపఱచుచుండిన విషయమేదియై యుండనోపు?

ఆయువకుఁడు సంగతి పూర్తిగఁ దెలియక మిగులఁ బరితపించుచున్నాఁడు. పాఠకులుకూడ నట్లె సంగతి దాఁచినం

2

దులకుఁ గొంత విసుగు చెందియుందురు. కావునఁ దెలుపుచున్నాఁడను. ఈసరి కతఁడు తనయిల్లున్న సందులోఁ బ్రవేశించెను. విపరీతమైనధ్వని, గల్లంతు, బొబ్బలు వినవచ్చెను. పరుగుపరుగున నిల్లుచేరెను. అతఁ డేమి కాంచెననుకొనుచున్నారు? వాని యిల్లు దహనమగుచుండెను అగ్నిజ్వాల మింటికెగయుచుండెను. ఆతని యిల్లాలు, ముదుసలితల్లి, ముత్తవ, బంధుమిత్రులు ఓమ్మలు బాదుకొనుచు హాహారుస నేడ్చుచు నేలఁ జతికిలఁబడి యుండిరి. అతని మనస్స్వెట్లుండెనని చెప్పఁగలము? వానికిఁ గావలసినవా రందఱు నచ్చటనే యుండిరి. కాని యొక్కఁడు మాత్రము కానరాకుండెను, ఎవనిమీఁదఁ దనసుఖమంతయు నాధారపడియుండెనో యట్టి తన ప్రియపుత్త్రుఁడు కానరామి నాతఁడొక్కఁడె కనిపెట్టెను మిగిలిన వారందఱుఁ దమప్రాణములను దక్కించుకొని యీవలఁబడిరిగాని యాముద్దులమూటయగు నాబాలకుని సంగతి యోచింపరైరి. ఇఁక నాతనికి సుఖమెక్కడిది? తన సుఖస్థానమగు బిడ్డఁడులేఁడు. ఇంకేమున్నది? అప్పుడు భార్యను బిలచి, "కుఱ్ఱవాఁడెక్కడ?" నని యడుగ నామె నిరుత్తరయై రోదనము చేయుచుండెను. అప్పుడతఁడు నిజమును గ్రహించెను. హాహాకారములు సలిపెను. "ఏమిగతి, యెవరు రక్షకు"లని యఱచుచు గుండెలు బాదుకొన మొదలుపెట్టెను ఇల్లంటుకొనుటకు ముందు బిడ్డ దాది యొద్దనుండెను. అది పాలిచ్చి, యాడించి, కొంతసేపటికిఁ దొట్టిలోఁ బరుండఁబెట్టి నిద్రపుచ్చి తనతోవఁ బోయెను. ఇంతలో నిప్పంటగిలి యిల్లంటుకొనెను. ఇంటిలోని వారందఱు

బిడ్డఁడు దాదియొద్ద నాడుకొనుచుండె ననుకొనిరి ఇల్లుకాలుచున్న తొందరలో నెవరికివారు దమప్రాణములు దక్కించుకొనఁ జూచిరేకాని బిడ్డసంగతి యూహింపరైరి. తండ్రి ప్రశ్నించువఱకు బిడ్డమాటయెవ్వరికి జ్ఞప్తికిరాలేదు. ఇప్పుడందఱు తెలిసికొనిరి. కాని యేమిప్రయోజనము! అతనిభార్య, తల్లి, బంధువులు, స్నేహితులు, గగ్గోలుపెట్టియేడ్చుచుండిరి. మంట లన్నిదిక్కులను వ్యాపించినవి. మనుష్యుఁడు చొచ్చుటకు వీలులేకుండెను. అప్పుడు యువకుఁ డనుచున్నాఁడు:—"అన్నలార! బాబులార! మాబిడ్డనుగొనివచ్చి రక్షింపుఁడు. మాకుఁ బుత్రభిక్షపెట్టుఁడు." పోలీసువారు। నితరప్రేక్షకులు నేమిచేయుటకుఁ దోఁపక యూరకచూచుచుండిరి. "పుణ్యాత్ములార! ఏతీరుననైన మాపిల్లవాఁడు మంటలోఁబడి చావకుండ బయటకులాగుఁడు. అట్లు చేయువారికి మాకుఁగల ధనమంతయు నిచ్చివేసెదను. ఇంతియకాదు. నేఁడుమొదలుకొని పదిసంవత్సరములవఱకు నేనార్జించు ధనమంతయుఁగూడ నర్పింతునని ప్రతిజ్ఞ చేయుచున్నాఁడ" నని యతిదీనముగ నాయజమానుఁడు వాక్రుచ్చెను. (ఆకాలమున నప్నిభయాపు ఇన్స్యూరెన్సుకంపెనీలు పుట్టలేదు.)

ఈకథపట్టునఁగల విచిత్రమును బాలకులు గమనింపవలయును. చంటిపిల్ల లందఱకుఁ బ్రేమగూర్చువారే. వారు ముద్దువచ్చెదరనుట వాస్తవముకాదని యెవ్వరనఁగలరు? బిడ్డప్రాణముకొఱకు దల్లిదండ్రులు తమకుఁగల విత్తమంతయు వెచ్చింతుమనుటయం దాశ్చర్యమేమియు లేదు. బిడ్డప్రాణ

ముతోఁ బోల్చిచూడ మనకుఁగల ధనధాన్యసంపత్తి యేమి లెక్క? ఏమి సమర్పించినను నొక్కప్రాణిని రక్షించుటతో సమానమగునా? ఆతండిరి తన సర్వమును త్యజింతునసెగదా! మంచిది. రాముఁ డొక్కప్రశ్న నడుగుచున్నాఁడు. "సుఖమున కాధారము శిశువేయా? మఱియొకటియా? చూడుఁడు. బాగుగ యోజింపుఁడు. బిడ్డకొఱకు సర్వమును త్యజించుచున్నారుకద! అంతకంటె ప్రియమైనదానికొఱకు బిడ్డనుగూడ వదలుకొను చున్నా రనుసంగతి మీరు గ్రహించినారా? విత్తమును భాగ్యమును, నాస్తిని సర్వము విడుచుటకు సిద్ధముగనున్న తల్లిదండ్రులితరులను మంటలలోదుమికి తమబిడ్డను రక్షింపుమనుచున్నారు. కాని తమప్రాణములుపాయుట కొప్పుకొనుచున్నారా? ఇతరుల ప్రాణము లంత సులభమును, దమ ప్రాణము లంతతీపియునా? బిడ్డను బ్రతికించుటకుఁ దామేల మంటలలో నుఱుకరాదు? ప్రపంచమందలి సకలవస్తువులకంటెను బిడ్డయే యెక్కువయిన పక్షమునఁ దమ ప్రాణములనుగూడ నేల తృణీకరింపలేకపోయిరి? పొరపడకుఁడు, పాఠకమహాశయులారా! పొరపడకుఁడు. ఇదిగో సత్యమును బలుకుచున్నాను. ఇతర వస్తువులకంటె బిడ్డ యెక్కువ. బిడ్డకంటెఁ దమప్రాణములెక్కువ, బిడ్డచచ్చినను సరేకాని వారు మాత్రము మంటలోఁబడి ప్రమగ్గనోపరైరి. బిడ్డయాత్మకంటె వారి యాత్మలు వారికెక్కువ ప్రియమైనవని దీనివల్ల తెలుచుండలేదా? ఏవిపోయినను 'నే' నుండవలెను. 'నా'యందు నాకుఁగలసుఖ మితరులయందు లేదు. వారుదుమికి నయెడల నది నిజమయిన యాత్మత్యాగ మనిపించుకొని యుం

డును. అట్లుచేయనిత్యాగ మేమిలెక్క? కాని బిడ్డకొఱకుం దమకుంగల సర్వము సమర్పితము; స్వీయ (ఆత్మ) సుఖము కొఱకు బిడ్డకూడ సమర్పితము.

సుఖముయొక్క పరిణామములో నంతిమావస్థ, తుది మకామము, పుత్రప్రాప్తి యనుకొంటిమికాని యదియుం జంచలము, నసత్యము, నస్థిరమనియుం దెలిసెకద! పిల్లలయందుం గూడ నిజమైన సుఖమొసంగంగల స్వతంత్రశక్తి లేదనియు, నీయాత్మ ప్రకాశమును బిల్లలపైఁగప్పి నీవు నీయందే సుఖము గాంచుచున్నను, దానిని వారిపై నారోపించుచుంటివనియుం దెలుచున్నదికదా? నీయాత్మతేజమే బిడ్డనిముఖమును సౌందర్యవంతముగఁ జేయుచున్నది. ఈకథాపర్యవసాన మేమనఁగ:— సుఖమునకు శాశ్వతనివాసమవు నీవే. ఆత్మవలననే నిజమైనసుఖము కలుగుచున్నది.

ఇప్పుడు మనము సుఖమునకు మిక్కిలి సన్నిహితమగు స్థలమును జేరినారము. యాజ్ఞవల్క్యుఁడు భార్యయగు మైత్రేయి కీవిషయ మిట్లు బోధించెను. "బిడ్డకొఱకు బిడ్డప్రియమగుట లేదు. ఆత్మ (హితము) కొఱకు బిడ్డ ప్రియుఁడగుచున్నాఁడు. భార్యకొఱకు భార్య ప్రియమగుటలేదు. భర్తకొఱకు భర్త ప్రియుఁడగుటలేదు. భార్యాభర్త లాత్మకొఱకె ప్రియులగుచున్నారు." ఇదియే సత్యము. కొందఱు మఱికొందఱిని కేవలమగుప్రేమతోఁ బ్రేమించుచున్నామని పలుకుచుందురు. కాని యదియెక్కడిమాట? ఎంతయసాధ్యము? ధనమును ధనముకొ

ఱకే యెవ్వాఁడును ప్రేమింపఁడు. దానివలనఁగలుగు నాత్మ (సుఖము) కొఱకే ధనము ప్రియమగుచున్నది. ఒకఁడు చాలకాలమునుండి తాను ప్రేమించుచుండినభార్య వానియాజ్ఞానుసారము నడువనప్పు డామెను వదలిపెట్టుచున్నాఁడు. తనకుఁ బనికిమాలినవాఁడని తోఁచినప్పుడు భార్యయు భర్తనట్లే విడనాడుచున్నది. నేరోయను రోమనుప్రభు వొక్కఁడుండెను. వానికిఁ దనరాజధానియం దేవగింతకలిగెను. పట్టణమునకు నిప్పునంటించి చూడవలెనని యభిలాష కలిగెను. సమీపమందున్న యొకగుట్టనెక్కి, నగరమునకు నలుప్రక్కలను నిప్పుపెట్టిరమ్మని తన యనుచరమిత్రుల కాజ్ఞనొసంగెను. వారలట్లుచేసి వచ్చిరి. రాజధాని మండిపోవుచుండెను. సకలము నుసియగుచుండెను. ఆమంటలనుజూచి మహానందభరితుఁడగుచు, నేరోప్రభు వాగుట్టమీఁద సుఖముగ ఫిడేలు వాయించుకొనుచుఁ గూర్చుండెను. కావున ధనమేమి, దారయేమి, పుత్రులేమి, సర్వము నాత్మకొఱకు వర్జింపఁబడుచున్నవి. ఆహా! యేమి యాత్మ(సుఖ) ప్రభావము! రాముఁడు స్వయముగఁ జూచిన విచిత్ర మొక్కటికలదు. వివరించెదను వినుఁడు. ఒకనాఁడు గంగానదికి గొప్పవఱదవచ్చెను. నీటి (Level) వెల్లువ యధికమగుచుండెను. ఒకకోఁతి, పిల్లలతోఁగూడ నదీతీరమందున్న యొకచెట్టుపైన వసించుచుండెను. నీరు లేచుచుండెను. ఆకోఁతి పిల్లలతోఁగూడఁ బైకొమ్మమీఁది కెక్కెను. ఇంకను నీరధికముకాఁగా బైకొమ్మమీఁది కెక్కి కూర్చుండి నీటివెల్లువను భయముతోఁ జూచుచుండెను. నీరులేచి దానిపాదములను

దానిని యింకను బైకివచ్చుచుండెను. పిల్లలు గడగడ వడంకుచుం దల్లినిగట్టిగం గౌంగిలించుకొని వదలకుండెను. తనప్రాణములు దక్కించుకొను తెలవుం గానకున్నతఱిం బిల్లలబరువు దుర్భరము కాంగా నొకపిల్లను మెల్లంగం బ్రవాహములోం బడంద్రో సెను. నీరింకను బైకివచ్చెను. మఱియొకపిల్ల నేటిలోనికిం ద్రోసి వేసెను. నీరింకను బైకివచ్చుచుండెను. మూండవపిల్లనుగూడం గాలిక్రిందం బెట్టి త్రొక్కి నదిలోం బడవేసి తానొక్కతెయు మిగిలి బ్రతుకుగాంచెను. ప్రపంచమంతయు నింతేసుండీ! మన కుపయోగపడినంతవఱకు నన్నివస్తువులు మనకుం బ్రియమైనవే. కాని యేవేళ మన కవి యుపయోగపడవో యప్పుడే యవి విసర్జింపంబడుచున్నవి.

కాంబట్టి సుఖమునకు మూలము నీవే. నీయందే సుఖ ప్రదమైన వస్తువున్నది. అదియేది? అగపడదేమి? అదియెక్క డనున్నది? మనయవయవములలో దేనియందున్నది? పాద ములయందుం గలదేమొ! చూతము. పాదములను, గాళ్లను బోంగొట్టుకొనుట కెవ్వండయిన నిష్టపడునా? పాదము లెల్ల రకుం బ్రియమగు వస్తువులేకదా! కాని యందఱకును జేతులు పాదములకంటెం బ్రియమైనవికావా? అవును; పాదములతోం బోల్చినప్పుడు చేతులు ప్రియతరములగుచున్నవి కాని, సుఖ ము సర్వమును హస్తములయందుమాత్రము కలదా? అది యు సున్నయె. పోనిండు. ముక్కునందుంగాని కనులయందుం గాని కలదేమొ! అన్నియింద్రియములకంటెను నేత్రేంద్రి

యము ప్రియతమమైనదని వేఱజెప్పనక్కఱలేదు. కాని యింద్రియము లన్నిఁటికంటెఁ బ్రాణమెక్కువ యగునుగద. ఒకఁడు కన్నుపోయిన నొప్పుకొనునుగాని ప్రాణముపోవ నొప్పుకొనునా? దీనినిబట్టి యితరేంద్రియములకన్నఁ బ్రాణమెక్కువ సుఖప్రదమని తెలుచున్నది.

మానవశరీర మొకసారి తిలకింపుఁడు. అం దేమూలనైన సుఖమునకు రూఢమైన స్థానముకలదేమొ చూతము. మనము మనదేహమును వదలుట నిశ్చయము. అదియేల! ప్రతిముహూర్తమును మనశరీరము మాఱిపోవుచున్నది. ఏడు సంవత్సరములగుతఱికి మనదేహమందలి ప్రతియణువును గ్రొత్తదిగ మాఱుచున్నది. మఱియు దేహము నశ్వరమగుచున్నది. అట్టిది నిత్యసుఖ మొసఁగజాలునెట్లు? పోనిండు, మనసునందుఁగాని, బుద్ధియందుఁగాని మేధయందుఁగాని కలదేమొ పరికింతము. అవియు, నల్పసుఖ మొసఁగఁగలవిమాత్రమై యున్నవి. అత్యంతమైన సూక్ష్మబుద్ధికంటె నెక్కువసుఖ మొసఁగఁగలది, ప్రియతరమైనదొకటి కలదన్న నది ప్రాణమే నఁజనును. బుద్ధిజాడ్యముకలిగినను బిచ్చివానివలెనైన జీవిం యుండినఁ జాలునని మానవులు తలంచుచుండుట యెఱుమా? 'బ్రతికియుండిన బలుసాకుఁ దినఁగవచ్చు' నను సామె లోకప్రసిద్ధముకద!

'మతి స్తిమితము లేనివాఁడవై యున్మత్తుఁడవై జీవింపఁ గోరుదువా? లేక మృత్యువును స్వీకరించెదవా?' యని యడుగుదు వేని ప్రతిమనుజుఁడు నేది కోరునో వేఱ స్పష్టముగఁ జెప్పనేల? చూచితిరా! ప్రాణముకొఱకు జ్ఞానము, తెలివి తేటలను గూడ వదలుకొనుచున్నాము! మంచిది. ప్రాణము, వ్యక్తిగత ప్రాణము, 'నా ప్రాణ' మనుకొనుదానియందైన నిజమైన సుఖము కలదేమొ చూతము. వేదాంత మేమనుచున్నది? ఇది యుఁగల్లయే. ప్రాణమందుఁగూడ సుఖము లేదు. సుఖమునకు స్వస్థాన మాస్వారాజ్యము వ్యక్తిగతజీవితమున కావల నున్నది. దానిని గనుఁగొనుఁడు. అది యెక్కడనున్నదో వెదకుదము.

ప్రాణావసానసమయమందున్న యొక యువకుని రాముఁడు చూచుట సంభవించినది. అతఁడు భయంకరమైన వ్యాధితో బాధపడుచుండెను. దేహమందంతటను మంటలు పోట్లు ప్రారంభించినవి. ఆ బాధ పాదములలోఁ బ్రారంభమైనది. మొదట బాధ కొద్దిగనుండి క్రమక్రమముగఁ బైకి బ్రాకుచు నధికమగుచుండెను. మోకాళ్లదగ్గరకు వచ్చునప్పటికి వాఁడు తాళలేక కొట్టుకొనుచుండెను. కడుపువద్దకు వ్యాపించుతఱికి దుర్భరమైననొప్పిచే నాతఁడు మెలికెలుతిరిగిపోవుచుండెను. ఆనొప్పి గుండెలలోనికిఁ బ్రాకఁగనే, యా యువకుఁడు మరణించెను.

అతఁడు చనిపోవుచు వచించినమాటలు మీకుఁ దెలియునా? "అబ్బా! నాప్రాణము లెప్పుడుపోవును? నే నెప్పుడు సుఖముగందు" ననుచు జీవములు విడచెను. అన్నము

లేక, కడుపుమంట పట్టలేక కొన్ని వ్యాధులవలనిబాధ సహింప లేక ప్రాణముపోయిన బాగుండునని తలంచువారి నెందఱిని మనము కాంచుచుండుటలేదు? చూడుఁడు! మీా (పశ్చిమ) దేశములో నెవఁడైన మరణించినప్పుడు "వాఁ (Ghost) డాత్మను వదలివేసినాఁ"డందురు. మాహిందూదేశములో "వాఁడు దేహమును వదలిపెట్టినాఁ"డందురు. ఇదియె ప్రాగ్దేశమునకుఁ బ్రతీచీదేశమునకును గల తారతమ్యము. పశ్చిమములో దేహమే శాశ్వతమైనదనియు నాత్మ (Ghost) నంటియున్నదాని యన్యపదార్థమనియు నూహించుచున్నారు. భారతవర్షములో నాత్మయే శాశ్వతమైనదనియు, దేహ మన్యపదార్థమనియుఁ దలంతురు. ఆత్మయే నిత్యము సత్యమునైన వస్తువుగా నెన్న బడుచున్నది. భారతదేశములో నెవఁడైనఁ జచ్చిపోవుచున్నప్పుడు తన కన్యపదార్థమగు దేహమును బరిత్యజించుచున్నానని తలంచునుగాని "నేను నశించువాఁడ" నని తలంపఁడు. శరీరము మాఱుచుండుననియు 'నే నమృతుఁడను, నాకు మృతిలేదు, నేను శాశ్వతుఁడ'నని ప్రతిభారతీయుఁడును విశ్వసించును. అందువల్లనే యా యువకుఁడు "నాప్రాణ మెప్పుడు పోవు"నని పల్కుచు దేహము వీడెను.

దీని భావమేమి? ప్రాణముకంటె నతిశయమైనదొకటి యున్నదనికాదా? 'నా' ప్రాణమని చెప్పుచున్న తాను దన ప్రాణముకంటె భిన్నుఁడు నధికుఁడుకాఁడా? ప్రాణ మెవని సొమ్ముగానున్నదో, యట్టివాఁడు ప్రాణముకంటె నధికప్రియుఁడుకాఁడా? వ్యక్తిగతప్రాణములకంటె విలక్షణమైన 'నా'

త్వమత్యంత సుఖప్రదమును, బ్రియతమము ననుట కేమైన సందేహమున్నదా? మనుష్యులు ప్రాణములనుగూడఁ బరిత్యజించుట కెప్పు డభిలషించుచున్నారు? తమయాత్మలకు నైసర్గికము నుత్కృష్టమునైన సుఖము నొసంగఁజాలనప్పుడు ప్రాణములను గోలుపోవ నిశ్చయించుచున్నారు. దేని (సుఖము) కొఱకు బ్రాణము జీవితము సమర్పింపఁబడుచున్నదో యట్టియాత్మయే సుఖమునకు మూలము, నిలయము, నిత్యనివాసముకాదా? ఆ యాత్మయే యందఱకు సుఖస్థానము. ఆనందమున కదియే జన్మస్థానము.

ఇఁకఁ జూడుడు! పాదములకంటెఁ జేతులు, వానికంటెఁ గన్నులు, వానికన్న బుద్ధి, దానినిమించితే ప్రాణము లొకదానిని మించి మఱియొకటి వరుసగ నేల ప్రేమాస్పదము లగుచున్నవి? వేఱుగఁ జెప్పనేల? వానిలో నొకదానికంటె నింకొకటి నిత్యాత్మకు సన్నిహితములు సమీపములు నగుటచేత బ్రీతిమానవుఁడు నితరుల బిడ్డలకంటెఁ దనబిడ్డయే యెక్కువ సౌందర్యవంతుఁడని తలంచుటలేదా? పొరుగింటి చక్కని పిల్లవానికంటె మీకురూపులగు పిల్లలనుగూడ మీరెక్కువగా బ్రేమించుట లేదా ?

అది యెందువలన? వేదాంతమిచ్చు సమాధానము వినుఁడు. నీపిల్ల యనుకొనుచుండినదానిని నీవు "నా" 'మమ'యను పసిండిపూఁతపూసి మెఱుఁగుపెట్టినావు. కాళిదాసుని శకుంతలకంటె, ప్లేటో వ్రాసిన తత్త్వశాస్త్రముకంటె నీవేపుస్తకములోఁగాని, వార్తాపత్రికలోఁగాని వ్రాసిన రెండుముక్కలు పద్యములు ని

కెక్కువ యానందమును సుఖమును గూర్చును. అది యెందువల్ల నో తెలియునా? "మమ"యను నీయాత్మ సూర్యరశ్మి వానిపైఁ బ్రసరించుటఁజేసి సుమీ! నీయాత్మగతరవితేజము వేనిపైఁ బ్రకాశించునో యవియన్నియు నీకు సుఖమును గూర్చుచున్నవి ఆనంద మొసంగుచున్నవి. ఈనిజము గ్రహించినవారగుటచేతనే హిందువులు సుఖమనువస్తు వంతరంగమందే కలదని యందురు. నీహృదయమే యానందమునకు నిత్యనివాససీమ సుఁడీ! ఆయానందస్వర్గము మీయంతర్గతమైయున్నది. ఇట్టిస్థితి సత్యమగుచుండ మానవులు సుఖముకొఱకు బాహ్యపదార్థములను వెదకుచుండుట వెఱ్ఱికాదా!

భరతవర్షములో జరిగిన యీకథ వినుఁడు. ఒకపురుషుఁడొక యువతిని ప్రేమించియుండెను. ఆతఁడామెకై పరితపించుచుండెను. వానిశరీరము నానాటికి కృశించుచుండెను. రక్తమాంసములు క్షీణించిపోయెను. ఆదేశపుఁబ్రభువున కాసంగతి తెలిసి యావింతఁ జూడఁగోరి యాపురుషుని తనకొలువునకుఁ బిలిపించెను. అతఁడు ప్రేమించుచుండిన జవ్వనినిగూడఁ గొలువుకూటమునకు రప్పించెను. ఆమె రూపవతికాదు. మాలకాకిఛాయ, వికృతాకారమునుగల యానారీమణి యాతని కెట్లునచ్చెనని రాజాశ్చర్యపడుచుండెను. ఆభూపాలుఁడంత దనకొలువునందుఁగల దివ్యసుందరుల గొందఱ నక్కడకుఁ బిలిపించి వారిలో వాని కిష్టమువచ్చిన దానిని గోరుకొనుమని యాపురుషుని హెచ్చరించెను. అతఁడనుచున్నాఁడు: "హుజూర్! మహారాజా!మీకేమి! పిచ్చిపట్టినదా యేమి? ప్రేమ మనుష్యుని నంధునిగాఁ జేయు

నని మీ రెఱుఁగరా? నా ప్రేయసియందము మీ కెట్లు కనఁబడు ను? నా కనులతోఁ జూచినగదా యామె సౌందర్యము మీ కగపడుట! నా కనులతోఁ జూచి యటుపిమ్మట భాషింపుఁడు.” ప్రపంచమంతటను గలరహస్యమిదియే. మీకు సుందరముగ దోఁచువస్తువులన్నియు ‘నావి’ యను మమత్వభావనవలన నందముగఁ గన్పట్టుచున్నవి గాని వేఱుగాదు. మీచూపులచేతనే వస్తువులు మీకుఁ బ్రియమైనవిగాని హేయమైనవిగాని యగుచున్నవి. స్వకీయ తేజస్సును వస్తువులపైఁ బఱపి, మీ యొద్దనుండి యెరువుతీసికొనిన కాంతితో నవి ప్రకాశించుచుండ, వానిని జూచి భ్రాంతులై ప్రేమించుచున్నారు. పరమేశ్వరుఁడు మోహినీరూపమును గని ప్రేమించుట యట్టిదే. గ్రీకుదేశపుఁ బురాతనేతిహాసములలో ‘ఎక్కో’ యనునామె తనరూపమునుజూచి విభ్రాంతయై ప్రణయమోహమునకుఁ బాల్పడెను. మనము మోహించు, ప్రేమించు సకలవిషయములయొక్కయు రహస్యమిదియే. నీయాత్మయే సమస్త పదార్థజాలమునందును బ్రతిబింబించుచున్నది. ఆ యానంద వారిధి నీయందే యున్నది. ఆస్వర్గసుఖము నీలోపలనే యున్నది. ‘నీ’కు వెలుపలనున్న సకలమును నీఛాయలు. ప్రతిబింబములు. ఇంతియ. ఇదియే సత్యము. సత్యములలోకెల్ల సత్యమింతియ కాని వేఱుసత్యము లేదు. అయినను మానవు లసలు వస్తువును వదలి ఛాయను వెంటాడెదరు ఆహా! యేమివైపరీత్యము!!

రాముఁడు స్వయముగ నెఱిఁగిన యొకచిత్రమును జె

ప్పుచున్నాఁడు వినుఁడు. ఒకపిల్లవాఁడు తప్పటడుగులు వేయుచు నొకనాఁడకస్మాత్తుగ నడువనేర్చెను. వాని యెదుట తననీడ కనఁబడెను. దానిగని యది యొక నూతనవస్తువుగఁ దలంచి, యాశ్చర్యమును సంతోషమును గలుగ నానీడతలఁ బట్టుకొన యత్నించెను. ఆప్రయత్నములో వాఁడు నేల జతికిలఁబడెను. తలనందుకొనుటకు ప్రాఁకసాగెను. ఆపిల్లవాఁడు ముందునకుఁ ప్రాకినకొలఁది నీడయు ముందునకు జరుగుచుండెను. బాలుఁడు విసిగి యేడ్చుచు గ్రిందబడెను. నీడ వానినంటి క్రిందకే యుండెను. వాఁడు లేవగనే యదియు లేచుచుండెను. దానిశిర మంటికొనుటకు వాఁడు శ్రమపడుచుండెను. ఇంతలో వాని యవస్థను జూచి తల్లి వచ్చి "యిదిగో! నీడ ముఖమును బట్టించుచున్నాను. చూడు" మనుచు వాని హస్తము నతనిశిరముపైకిఁ జేర్చెను. బాలకుఁడు నీడతలను బట్టుకొన్నందులకుఁ బరమానందభరితుండాయెను. ఈపిల్లవానివృత్తాంత మేమి బోధించుచున్నదో చూడుఁడు. బాహ్యవస్తువులను బట్టుకొనుట వల్లగాదు. నీతలను బట్టుకొనుట వల్లనె సుఖము కలుగుచున్నది. స్వర్గనరకములు మీహృదయములందే యున్నవి. సమస్తశక్తికిని సుఖమునకును బ్రాణమునకు నుత్పత్తిస్థానము మీలోపలనే యున్నది. అశేషజీవకోటికి మానవులకుఁ బ్రకృతికి నేదేవుఁడు కలఁడో యాదేవుఁడు మీలో నున్నాఁడు. ఇదియే సత్యము. ఇదియే పరమార్థము. ఓహో! జనులార! వినుండు. ఈపరమతత్త్వమును బట్టణములలోఁ బల్లెలలో నుచ్చైస్వరముతోఁ బ్రకటింపుడు. ఈసత్యము మేఘగర్జనముతో దశదిశలఁ జాటుఁడు. ఎన్ని పర్యాయములు

త్రిప్పిచెప్పిన నింతకంటె వేఱుసత్యము లేదు.

కాబట్టి యేదైన నొక యర్థమును సాధింప వలెనని నీడను వెంటాడకుఁడు. మీతలనే దాఁకికొనుఁడు. మీహృదయముల లోనికి బ్రవేశించిచూచికొనుఁడు. ఓహో! అప్పుడు మీకేవి కనబడుచున్నవి? రాత్రులందు మిలుకు మిలుకుమను నక్షత్రములు, శాంతిమయకాంతులఁ బ్రసరింపఁజేయు చంద్రుఁడు, దినములం దెడతెఱపిలేక యాకసమంతటను బరిభ్రమణము సేయుసూర్యుఁడు, మఱియుఁ బ్రపంచమందందము, సౌందర్యము పరిమళముగల సకలపదార్థములు మీప్రతిబింబములని కనఁబడును. బుద్బుదప్రాయములైె ముహూర్తకాలంబున నాశమందు నీవస్తువులకొఱకు మానవులు తమయావజ్జీవము వ్యయప్రయాసములఁబడుట యెంత వెఱ్ఱితనము! హా! హా! ఏమిదింత!

హిందూదేశములో నొకస్త్రీనిగూర్చిన విచిత్రకథయొకటికలదు. ఆమె యొకనాఁడింటిలో సూదిని బారవేసికొనెను. ఆమె నిఱుపేదరాలగుటచే నింటదీపము పెట్టుకొనఁజాలకుండెను. అంత నామె వీధిలోనికి వచ్చి వెదకులాడ దొడఁగెను. వీథులలో నేమి వెదకుచుంటివని యొకఁడడుగ, 'సూదికొఱకు వెదకు న్నా' నని యామె బదులుచెప్పెను. ఎక్కడ బారవేసికొ న్నా'వన "ఇంటిలో బారవేసికొంటి" నని యుత్త కాకుండ ను. ఇంటిలో బారవేసికొనిన వస్తువు వీధిలో మొండు నెట్లుదొరకును? ఇంటిలోపల జూచుకొను'మన నా దార్థముల ము పెట్టుకొనశక్తి లేదు. వీధిలాంతరు వెలుతురు బయట వెదకుచున్నా'నని బదులు చెప్పెను.

పని చేయవలసియుండెను. ఆపని నామె యింటఁ జేయుటకు మాఱుగ బయటఁ జేయుచుండెను.

ప్రపంచమందు జనులుకూడ నట్లే చేయుచున్నారు. స్వర్గము మీలోనున్నది. దివ్యానందము మీహృదయసీమల యందున్నది. అది యెఱుఁగక బాహ్యపదార్థములయందు గలదని భ్రమపడి యింద్రియవిషయములయం దది చిక్కునను భ్రాంతితో దాచి వెలుపల వెదకుచున్నారా! ...తప్పార పాట్లొ నర్చుచున్నారు! ఇంతకంటె నాశ్చర్యమేమున్నది!

భరతఖండమునందు జరిగిన యొకవిచిత్రకథను జెప్పి విరమించుచున్నాఁడను:

ఒకపట్టణములో నొక పిచ్చివాఁడుండెను. వాఁడు వీథులందు సంచరించుచుఁ గనఁబడిన బాలురందఱితో నేటిసాయంతనము రాజమందిరమున బిల్లలకు గొప్పవిందుజరుగును గావు మీరందఱుఁ దప్పకపోవలయునని నమ్మకముపుట్టఁ బలికెను. పిల్లలకుఁ బప్పుబెల్లములనఁ జాలసంతోషము కద. పట్టమంతటను నీవార్త వ్యాపించుటచేఁ గొన్నివందలమంది బాలు సాయంకాలమునకు రాజుగారి మేడనద్దకుఁ జేరిరి. అక్కడనకు వల ప్రయత్నములేమియు లేకుండుటగని బాలురు హతా మాన్య. నవ్వులు, కేకలు, నాటలు, పాటలు మొదలగు ను... గాలము పుచ్చుచుఁ బిచ్చివానిపైఁ గోపముతో నిం జనులు మొగముపెట్టుచుండు నంతలో నాయున్మత్తుఁడుచు బల్లెలలో ...కుమయ్యెను.

గర్జనముతో ... పగిలే! పంచత్! అబద్ధపుఁగబురు చెప్పినది

లక సేవకూడ నిచ్చటి కేలవచ్చితి' వనివారలు ప్రశ్నింప "నేమో! నాకథ నిజముగఁబరిణమించునేమొ యనియు,మీారం దఱుం జేరినపిమ్మట విందుజరుగుట సంభవించునేమొ, యట్లయిన నది నేను ననుభవింపవచ్చునని యుఁదలంచి నేనుగూడ హాజరైతి"నని యాతఁడు బదులుచెప్పెను.తానుదలంచినది జరుగునను భ్రాంతియే పిల్లలతోఁబాటు వానినిగూడ నక్కడకు రప్పించినది.

ఆతీరుననే ప్రతిమానవుఁడును దానే విషయములందు సుఖమును నారోపించి, వానిపై ననురాగమును బ్రేమను బొం దుచున్నాఁడు. తన యాశీర్వాదముచేతనే పుష్పములకందము వచ్చుచున్నది. ప్రతిమానవుఁడును వస్తువులందలి సుఖస్వభావ మును దానే యారోపించి,యది నిజమని నమ్మి తాను వాని వెంట బరుగిడుచున్నాఁడు. మనకథలోని యున్మత్తునకు నితరమానవు లకు నీవిషయమునందుఁ దారతమ్యమెంతమాత్రమును లేదు. మీా హృదయములలోనున్న స్వర్గమును దిలకింపుఁడు. వెంటనే మీా సకలవాంఛితములు నెఱవేఱును. సకలదుఃఖములు నివృత్తి యగును.

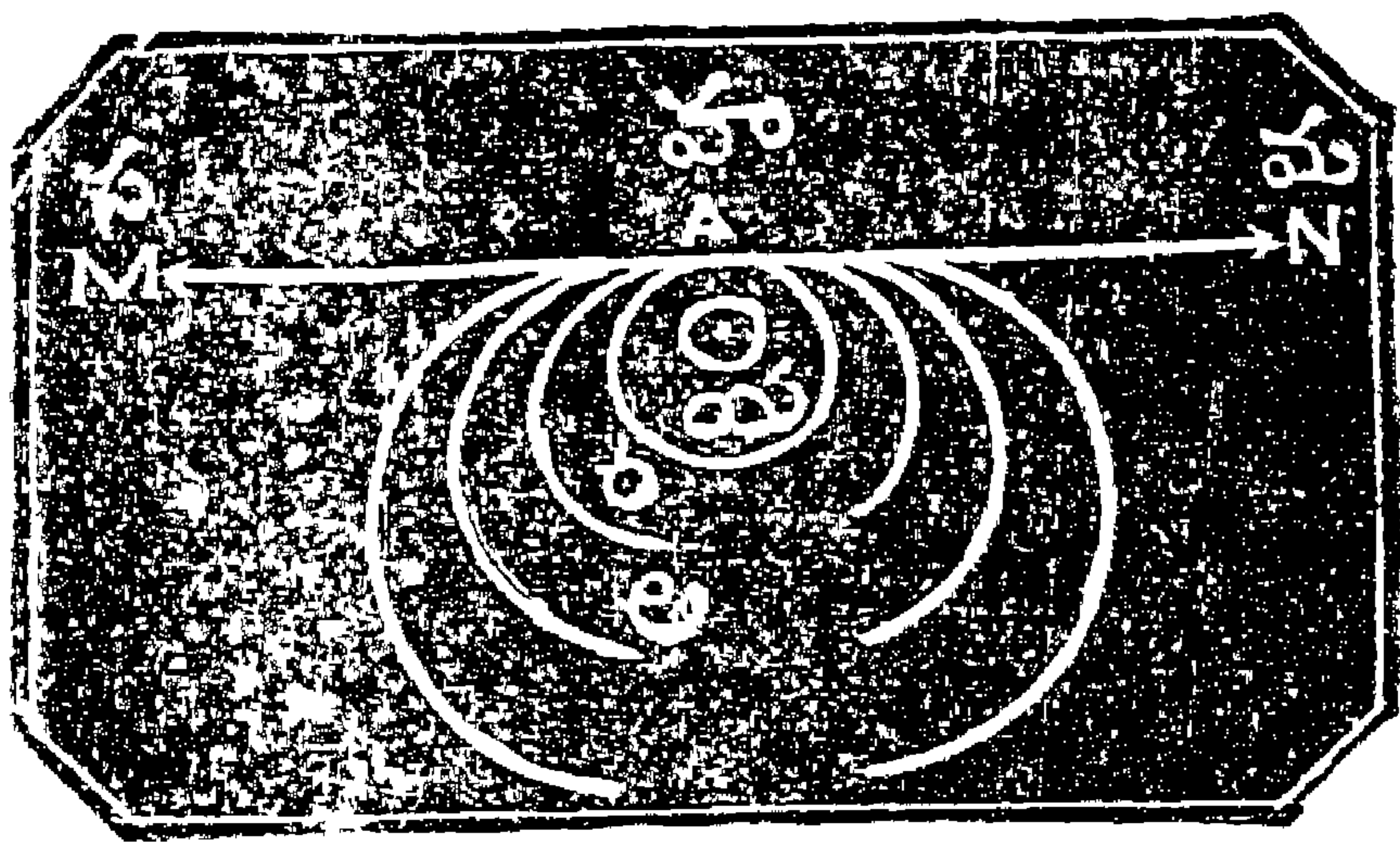
దివ్యసుఖము మీా హృదయాంతరములనున్నది. బాహ్య విషయములలో లేదు. ఆంతరంగికమైన యా నిత్యసుఖము ననుభవింపుఁడు.

ఓం, ఓం, ఓం.

Expansion of Self.

ఆత్మవికాసము

మనమిప్పు 'డాత్మవికాస'మను విషయమును గూర్చి కొంతెంత యాలోచింతము. అనఁగా "మనుష్యులెన్ని తరగతులుగనున్నారు? లేదా, పరమార్థవిషయికమైన జ్ఞానము మానవులలో నెన్నికెతులుగ వికసించియున్న"దను విషయ మాలోచించెదము. మఱియు నీవిషయమునే "స్వార్థము" లేక "యహంకారము" యొక్క విచిత్రపరిణామమని పేర్కొనినచో మిక్కిలియొప్పిదముగ నుండును. ఈవిషయమునుగుఱించి చివరకుఁ దేలు సిద్ధాంత మాశ్చర్యకరముగ నుండును. చూడుఁడు! ఈప్రిక్కనువ్రాసిన పటములో మీ కేమి కనఁబడుచున్నవి?

ఒకసాఫుగీత, కొన్ని సున్నలున్నవి. ఆత్మవికాసమునకు నీ సున్నలకును సంబంధ మేమని యనుకొనకుఁడు. మఱియు, నీసున్నలు పూర్తిగ గుండ్రముగ లేవని సందేహింపకుఁడు. ఆసున్నలోఁ గొన్ని యండాకారముగను నున్నమాట వాస్తవము. అవి యట్లుండవలెననియే వ్రాసితిమి. వానిలోఁ జాల మున్నది. మనుష్యులలో నెన్నితరగతుల వారున్నారో చేయుటకీసున్నలెంతయు నుపయోగపడును. కాఁబట్టి లలోఁ బల్లెలకు న్నలనుగుఱించి కొంతవివరించెదము. సాప మూలకింపుఁడు.

"సమ"యను గీతను రేఖాగణితములో సరళరేఖయం దురు. సున్నలను వలయములందురు. ఈసున్నలన్నియు నా గీతను దాకుచుండుటచే దానిని వలయస్పర్శరేఖ యందురు. ఇంక నీక్రింది విషయములను గమనింపుఁడు. "సమ"యను వలయస్పర్శరేఖ (Tangent) మీాఁదనున్న 'హ'యను చుక్క (point) దగ్గఱ సున్నలన్నియు నాగీతను స్పృశించుచున్నవి కద. అన్నిటికంటెఁ జిన్నసున్నను దిలకింపుఁడు. దానికంటెఁ జిన్నదిగ వ్రాయవలసినదే కాని యింకను జిన్నదైనదృ ష్టిమున మీాకుఁగనఁబడదని యామాత్రపుదానినిగ వ్రాసితిమి.

ఈచిన్నసున్నకంటె రెండవసున్న కొంచెము పెద్దది. దానికంటె మూఁడవసున్న పెద్దది. దానికంటె బెద్దది నాల్గవ సున్న. ఇట్లొకదానికంటె వేరొకటి పెద్దదిగనున్న యీాసున్నలం విచిత్రముగనుండు. సున్న పెద్దదగుచున్నకొలఁది, దాని (Centre) మధ్యము 'హ' యనుచుక్క నుండి దూరమగుచున్నది కదా! మధ్యము దూరమగుచున్నదనగ ఆకు (Radius- రేక బండిచక్రపుమధ్యమునుండి వైశాల్యమువఱకు వ్యాపించు కొనవంటి రేఖ) పెద్దదగుచున్నదని యర్థము.

ఆకు పెద్దదగుట, వలయామధ్యము 'హ' నుండి వి ళ్ళిపో చుట, గిరిపెద్దదగుట, వైశాల్యము బాహుళ్యమగుట యనునాలుగు నొక్కమాఱుగ సిద్ధించుచున్నవి. వైశాల్యము శోషిల్లి యెండు తగ్గిపోవుట, గిరి చిన్నదగుట, ఆకు కుఱుచయగుట పదార్థమాల మధ్యమునకును 'హ' యను చుక్కకును దూరమ

సామీప్య మెక్కువగుట లెక్కపర్యాయమే సిద్ధించుచున్నది. గిరి తిన్నదని నాఁగానాఁగా అనఁగ నూహించుటకుఁ గష్టమైనంత చిన్నసున్న వ్యాసముగలదని గిరి మధ్యము, ఆకు, కైవారము నేకస్థలమం దుండఁగలిగినవో యట్టి సున్ననే బిందువు లేక చుక్క యనవచ్చును. మఱియు నూహించుట కలవికానంత పెద్దయాకును వ్యాసముగలుగు సున్నయని యట్టి యాకుచే నేర్పడు గిరిగాని దాని కైవారముగాని మనబుద్ధి కందదని తెలియుచున్నది. కైవారము. గుండ్రముగనుండని సున్న సరళరేఖ (సా[illegible]త- Straight line) కాక మఱేమి కాఁగలదు? కావున రేఖాశాస్త్ర ప్రమాణమేమి? (1) ఏసున్నయొక్క ఆకు, వలయము, కైవారము నేకస్థలమం దడఁగుచున్నవో యది బిందువు (Point) (2) ఏసున్నయొక్క ఆకు, గిరి, కైవారము మనయూహకు మించియనంతమైనవో యట్టిదున్న సరళరేఖ (Straight line).

ఇంకొక చిత్రమును జెప్పి యీశాస్త్రవిషయము ముగించెదము. మిక్కిలి చిన్నసున్న మిక్కిలి గుండ్రముగనున్నది. సున్న పెద్దదగుచున్నకొలఁది 'హ' యనుచుక్కదగ్గఱ వట్రువ తనము చదునెక్కువగుచున్నది. 'ల' మధ్యముగాఁగల సున్న 'హ' యనుచుక్కయొద్ద 'ర' లు మధ్యములు గాఁగల సున్నల కంటె నెక్కువ చదునుగ నున్నట్లు కాన్పించుటలేదా? మఱియు, మీఁదట 'ఱ' లు మధ్యములుగనున్న సున్నల యాకారములకంటె 'ఓ' మధ్యముగాఁగల సున్నయొక్క యాకృతి తక్కువ గుండ్రముగ, తక్కువ వట్రువగ, సరళరేఖాకృతిని సమీపించుచున్న ట్లు [illegible] గనుపించుచున్నది. ఆకులు మిక్కిలి పెద్దవై

మనకు దృష్టిగోచరములు కాకపోవుటవల్లనే మనము చూచినంతవఱకు భూమి చదునుగనే కనఁబడుచున్నది. కాని గుండ్రముగఁ గనఁబడుటలేదు.

ఈ పైవిషయములను బాగుగ జ్ఞప్తియందుంచుకొందురేని యీక్రిందఁ జెప్పఁబోవు విషయములు సులభముగ బోధపడును.

జీవమనఁగ నేమి? జీవముయొక్క ప్రధానలక్షణము లెవ్వి? జీవపదార్థము జడపదార్థమునుండి యేచిహ్నముల చేత విలక్షణమగుచున్న దని విచారింతుమేని సర్వసాధారణముగ జీవకోటి లేక ప్రాణికోటియందుఁ జలనము, వృద్ధి, సామర్థ్యము, చురుకుదనమును గనఁబడుచున్నవి. నిర్జీవపదార్థములకు లేక జడపదార్థములకుఁ బైనఁజెప్పిన గుణములు కనఁబడుటలేదు. జీవించియున్న మనుష్యుఁడు నడచును, మాట్లాడును, నిద్రించును, తిరిగి లేచి యిటునటు సంచరించును. నిర్జీవమైన శవ మట్టి కార్యములేవియుఁ జేయఁజాలదు. జీవజంతువులవలెఁ బ్రాణములేని జంతువులు నడువలేవు. పరుగెత్తలేవు. ఆహారముఁ గైకొనలేవు. పాపమవి కదలలేక యున్నచోటనేయుండి కుళ్ళిపోవలసినదే

ప్రాణశక్తియున్న చెట్లు పెరుఁగుచుఁ గొమ్మలు, నాకులు, బూవులు వేయుచు శోభిల్లుచుండును. చచ్చినవృక్ష మెండు మ్రోడువలె నట్లేయుండును. మన మిప్పుడు జీవజడపదార్థముల సామాన్యలక్షణములఁ దెలిసికొంటిమి.

చూడుఁడు! సృష్టియందలి జీవరాసులన్నియు నాలుగు పెద్ద విభాగములుగ నేర్పడియున్నవి. అందు మొదటిది లోహవర్గము, రెండవది వృక్షవర్గము. మూఁడవది జంతువర్గము. నాల్గవది మానవవర్గము. ఈ యీశ్వరసృష్టికంతకును మానవుఁడె రాజు లేక యధికారిగ నెన్నఁబడుచున్నాఁడు. ఏలయన మహాసూక్ష్మబుద్ధిగల జంతువులు చేయుపనులన్నియుఁ జేయుటయే కాక, వానినతిశయించిన పను లనేకములొనర్చుచు, వాని నన్నిటిని వశపఱచుకొనఁగలుగుచున్నాఁడు. కొన్ని జంతువులు మహావేగముతోఁ బరుగెత్తఁగలవు. ఎట్టి యున్నతపర్వతశిఖరములైన నెక్కఁగలవు. మానవుఁడంతకంటె వేగముగఁ బ్రయాణముచేయుటకు నెత్తైనస్థలములకుఁ బోవుటకు వలయు యంత్రములను గనిపెట్టినాఁడు.

మానవుఁడు దూరదర్శనయంత్రమును గనిపెట్టి నక్షత్రమండలములలోని రహస్యములను గ్రహింపఁగలుగుచున్నాఁడు. ఆవిరి విద్యుచ్ఛక్తులను వశపఱచుకొని దేశకాలముల నవలీలగఁ దృణీకరించుచున్నాఁడు. వాయువేగ మనోవేగముల ధిక్కరించి భూభాగమున నెల్లయెడలఁ దంతివార్తలంపుచున్నాఁడు. నిర్భయముగ నిరాటంకముగ నంతరిక్షమార్గమున స్వేచ్ఛావిహారము సల్పుచున్నవాఁడు. వారాశి మీఁదను, క్రిందను రాచబాటలలోవలె నోడల నడుపుచున్నాఁడు. జంతువర్గమీపనులలో నొక్కటైనఁ జేయఁగలదా? ఇందే మానవజన్మముయొక్క విశిష్టత, యాధిక్యము స్పష్టపడు

చున్నవి. కాదా? కాబట్టి తక్కిన జంతుజాలమంతయు, మనుష్యునికంటెఁ దక్కువయని తేలుచున్నది.

ఇప్పుడు వృక్షవర్గము నొకింత పరిశీలింతము. వృక్షము లెదుగుచున్నవి. వానికి వృద్ధి సంచలన మున్నది. కాని వాని చలన మేకదిక్కునకేయె యున్నది. అవి యొకచోటనుండి యింకొకచోటికిఁ బోలేవు. ఎక్కడఁ బుట్టుచున్నవో యచ్చటనే పెరుఁగుచున్నవి. కొన్ని మహావృక్షములు నలుదెసలను శాఖోపశాఖలు వేయును. ఊడలు వేయును. వాని వేళ్లు చాలలోఁతుగఁ బాదుకొనును. అది యంతయు నిజమే; కాని వృక్షజాతి ప్రదర్శించు శక్తిసామర్థ్యములు, జంతువులు ప్రదర్శించువానికంటెఁ జాల తక్కువయని యొప్పుకొనక తప్పదు. కాఁబట్టి జీవరాసులలో జంతువర్గమునకంటె వృక్షజాతి హీనమైనదని స్పష్టమగుచున్నది.

లోహవర్గము నొకింత పరికింతము. జంతుశాస్త్రజ్ఞుల నిర్వచనముప్రకారము లోహజాతికి జీవములేదు. కాని ప్రాణికోటియొక్క సామాన్యవిభాగములను జేయుచున్నప్పుడు లోహములుకూడ కొంతమార్పును, బరివర్తనమును బొందుచున్నట్టు మనము కనిపెట్టుచుండుటచే వానిని నిర్జీవపదార్థములుగ నెంచఁదగదు.

అనేకాంతరములు మెట్లుగనున్న యీసృష్టిలో మనము పరిగణింపఁదగినంత జీవస్ఫురణఁ దోఁపఁజేయకున్నంతమాత్రమున వాని నధమాధమములని పూర్తిగ నిరాకరింపఁదగదు.

అట్టియదగు నన్నను, లోహవర్గము నేమాత్రిమో జీవచ
లనముఁ గలిగియున్నదే కాని యాచలనము బాహ్యమున కగ
పడుటలేదు. అయిన నవి సూక్ష్మాంశముగల జీవులేసుమీ!

కావున చలనసామర్థ్యములనుబట్టి జీవరాసులయంతర
ములేర్పడినవని మనకు స్థిరపడుచున్నది. ఇక సృష్టిరచనా
కౌశలము నొక్కమారు గనుగొందము. ఏమి యీసృష్టి? ఏమి
యీప్రపంచము? ఈప్రకృతి యెంతచిత్రవిచిత్రముగఁ గనబడు
చున్నది? ఏవంకదిలకించినను భిన్ననామములు, భిన్నరూప
ములు, వివిధవర్ణములు, ఎటుచూచినను బార్థక్యము, భేదము.
ఇంత భిన్నముగఁదోచు నీవిశ్వమును దీర్ఘముగ పరికించితిమా,
యందొకకొత్త నేమియు గాన్పింపదు. నిన్న కాన్పించినవస్తు
వే నేడు, నేఁడు కనబడినదే రేపుకనబడుచున్నది. కావున బ్రతి
ముహూర్తమునను మార్పుఁజెందుచున్నట్లగపడు ప్రకృతియం
దనుస్యూతమగు సామ్యము, సామరస్యము కలదని స్ఫురిం
చుచున్నది. మఱియుఁ బ్రకృతియంతయు మనము వ్రేళ్ళ
మీఁద లెక్కింపఁగలకొలఁది ధర్మసూత్రములపై నాధారపడి
యున్నదనికూడఁ దెలిసికొనఁగలము. ఒకానొకకాముకుఁడు తన
ప్రియురాలికొరకుఁ జెందువిరహతాప మేధర్మసూత్రముచే
బద్ధమగుచున్నదో, యాధర్మసూత్రమే సూర్యచంద్ర నక్ష
త్రముల నిశ్చితచారమును బద్ధముచేయుచున్నది. ఈ పృథ్వి
యందలి ప్రతియణువునకును, బ్రతిరేణువునకు నన్యోన్య
సంయోగము సంభవింపజేయుచున్న శక్తి యేదికలదో,యా
శక్తియే గగనమండలమునఁగల గ్రహగ్రహములకు, నక్షత్ర

నక్షత్రములకు నన్యోన్యసంఘర్షణ లేని యాకర్షణము సిద్ధింపజేయుచున్నది. దీనిని గనువారికిఁ బ్రకృతియంతయు బండి చక్రపుగతివలె మండలాకృతిగఁ బరిభ్రమణము సేయుచున్నదేకాని యెందొకప్పుడుగాని యొకనూతనవస్తు వగుపడుటలేదని తోఁచుట నిక్కువము.

సృష్టినంతను నొక మరమేకుతోఁగాని, యొకయుల్లిపాయతోఁగాని పోల్పవచ్చును. మరమేకుయొక్క మొదటి మెలికె యెట్లుండునో, యన్నిమెలికలు నట్లేయుండునుకదా! ఉల్లిపాయయొక్క పైపొరదీసితిమా, దానిక్రింద నట్టిపొర ఇంకొకటి కాన్పించును. అదియు నొలిచితిమేని, దానికడుగున నట్టిపొరయే మఱియొకటి యుండును. ఇట్లొలచినకొలదిఁ జివరవఱకుఁ బొరలే కాన్పించుచుఁ బొరలన్నియు విడిపోగా నుల్లిపాయ తుదకు బొరలపెట్టె యని తోఁచును.

మనము కనుచున్న సృష్టికూడ నట్టివిచిత్రమయమగు పొరలపెట్టెయేసుఁడీ! చూడుఁడు! ఒక సంవత్సరములోపల వచ్చుఋతువుల మాసముల లక్షణములన్నియు నిరువది నాలుగుగంటల పరిమాణమాత్రముకల యొక్కదినములోఁ బ్రదర్శింపఁబడుచున్నవి. ప్రాతఃకాలమును వసంతర్తువుతోను, మధ్యాహ్నకాలమును గ్రీష్మర్తువుతోను, అపరాహ్ణసాయంకాలములను శరదృతువుతోను, రాత్రికాలమును హేమంతశిశిరర్తువులతోను బోల్పవచ్చును. ఒక సంవత్సరకాల మీరీతిగఁ గొద్దిమానములో నిరువదినాలుగుగంటలలో నెటులఁ జూపట్టుచున్నదో, యట్లె మానవుడు మాతృగర్భాంతస్థపిండముగ

మున్నప్పుడే మనుష్యరూపమునకుఁ దొల్లిటి జీవరూపములన్నియుఁ దాల్చుచుఁ గడువేగముగఁ బరిణామమందిన తదనంతరము మనుష్యశిశువుగ భూమిపై నవతరించుచున్నాఁడు. మనుష్యశిశువు మాతృగర్భమున మత్స్యాకృతి, శునకరూపము, కోఁతియాకారములను దాల్చుచునే యున్నది. కావునఁ బ్రపంచమంతను బరిపాలించుచున్న సూత్రముల ననుసరించియే మానవుఁడు తొలుత లోహ, వృక్ష, జంతువర్గముల యాకృతులను స్వీకరించినతరువాతనే మనుష్యశరీరమును దాల్చుచున్నాఁడని గ్రహింపవలయును.

ఇంతియ కాదు. మనుష్యులలో శుద్ధస్తబ్ధులవలె నున్న వారిని మనము కాంచుటలేదా? అట్టివారిని లోహజాతిమనుష్యులనుట కేమైన సందేహమున్నదా? అటువలెనే, న్యూనాధిక చలనములను గలిగి బయటకు మనుష్యులవలె నగపడుచున్నను వృక్షవర్గ, జంతువర్గములతోఁ దుల్యములగు జీవితములను గడపుచున్నవారు నున్నారుకదా!

ఇప్పుడు మానవశరీరములతో నున్నవారిలో నిజమైన మనుష్యులని యెన్నఁదగినవారును దేవతలని యెన్నదగినవారును గూడఁ గలరేమో యొకింత పరిశీలించెదముగాక.

మున్ముందుగ, లోహజాతిమనుష్యులసంగతి విచారింతము. లోహజాతియొక్కయు పాషాణాదులయొక్కయు వృద్ధిక్షయములు మనకు విశేషముగ గోచరింపకపోయినను, నవియుఁ గొన్నిమార్పులఁ జెందుచుండుటను గాంచుచునే యున్నా

నము. లోహములు స్ఫటికాకృతులను (Crystals) దాల్చుటను గనిపెట్టుచున్నాము. స్థాణువువలె జడపదార్థమువలె నున్న భూమియందు సహితము మెరకస్థలములు పల్లములగుచు పల్లపుప్రదేశములు మెరకలగుచుండుటలను గాంచుచున్నాము. దీనినిబట్టి మన స్థూలదృష్టికి జడపదార్థములువలె దోఁచువానికిఁగూడఁ జలనము, జీవము గలదని మనము గుర్తింపవలసియున్నది.

లోహపాషాణాదులనుబోలిన చలనముగలిగి వానితోఁ దుల్యుఁడనఁదగు మనుష్యునిలక్షణము లెవ్వియో విమర్శింతము. ఒక రాట్నమందలి కదురుగాని, యొక బొంగరముగాని గిఱ్ఱుమని తిరుగుచుండుటను జాలపర్యాయములు మనము కనియున్నాముకదా! బొంగరము వడిగఁ దిరుగనిండు! కదురు వేగముగఁ జుట్టుకొననిండు! అవి తీవ్రముగఁ దిరుగుచున్నప్పు డొకింత నిలువు జేసి చూడుఁడు! బొంగరము తిరుగుచుండఁగఁ బిల్లవాండ్రు పరమానందముతో గంతులువేయుచు చేతులఁ జప్పట్లుకొట్టుచు బొంగరమును బట్టుకొందురుకాదా! ఆబొంగరమప్పు డెచ్చట నుండుచున్నది? ఏస్థలమందుఁ దిరుగుచున్నట్లగపడుచున్నదో, యాస్థలమందే నిలిచిపోవుచున్నది. ఇట్టి పరిభ్రమణమునే యాత్మప్రదక్షిణమని చెప్పుదురు. పరిభ్రమణమున్నది. చలనమున్నది. కదలికయున్నది. కాని యాచలనమువల్ల నేమిలాభము? తనచుట్టుఁ దాను దిరుగుటవలన నెవరికిఁ బ్రయోజనము? ఎంతవడిగఁ దిరిగిననేమి? బొంగరపుగుడి, కదురొసర్చు గిర, యొకచలనమని పేరుపెట్టఁదగినమాత్ర మున్న

దా? ఆత్మప్రదక్షిణమును జలనమని చెప్పదగినచో, నక్షత్రప్రదక్షిణము నల్పమనుష్యుని లోహజాతిలోఁ జేరినవాఁడని యనవచ్చును. ఈలోహజాతిమానవుని నిరూపించుటకే ముందు పటములో మిక్కిలి చిన్నసున్న, బిందుసమమగు సున్న వ్రాయఁబడినవి

మీరందఱుఁ బ్రకృతిశాస్త్రమును జదువుకొన్నవారు. ప్రపంచమందలి చలనశక్తియంతయు వక్రాకారముగనే యుండునని మీకుఁ బ్రత్యేకించి ఋజువుచేయ నగత్యము లేదు. గణితశాస్త్రములోఁ జలనమును గీతలతో నిరూపింతురు. అందుచేతనే మనమిప్పుడు గుండ్రపుగీతలతోఁ బనిసేయుచున్నారము.

బిందు సదృశమగు, బొంగరపు కైవారముతో సాటియగు జీవితములను గడపుమానవు లెవ్వరో యూహింపుడు.

మూఁడుదినముల ముచ్చటయగు తమశరీరములే సర్వప్రపంచమనుకొనుచు, మాకాయుష్యము, మాకారోగ్యమని తలంచుచుఁ దిండిపోతులై, త్రాగుబోతులై, తుచ్ఛములైన యింద్రియసుఖములనే సర్వదా యపేక్షించుచు, మన్ను మిన్నెఱుగక సంచరించు మానవుల నేతరగతిలోఁ జేర్పవలయునో యొకింత చింతింపుఁడు. సాటిసోదర మానవులమాట యటుంచుఁడు. ఇరుగుపొరుగువారలమాట నావలఁ బెట్టుఁడు, ఆలుబిడ్డలమాటఁగూడఁ గడకుద్రోచి కేవలము తమ దేహపుష్టి, తమ దేహారోగ్యము, తమ దేహసౌఖ్యములనే యపేక్షించు మానవోత్తముల నేతరగతిలోఁ జేర్పవలయును? దారాపుత్రాద

లన్నవస్త్రములులేక నులములు మాడుచున్నను సరే, తాము మాత్రము మూరంబుడులవలె బలిసియుండవలెను. మంచి విలువ గల బట్టలను ధరింపవలెను. తినవలయును. “టికిగురంగా” యనుచు దిరుగవలయును. తనదేహసౌఖ్యమున కెట్టియాటంకములు గలుగనంతవఱకుఁ బ్రపంచ మేమగుచున్న సరే, తన దేశము, జాతి, కులము, బంధువర్గము, కుటుంబములున్నను నశించినను దనకు నిమిత్తములేదు. ఏది యెటుపోయిన నేమి! తనవిషయసుఖమే తనకుఁ బ్రధానము. ఇట్టివారు ప్రాణము గల జీవులే. వీరొకచోటనుండి యింకొకచోటికి సంచార పరిభ్రమణాదులు సలుపుచున్నారు. వీరు బ్రతుకుటకు మాత్రము మనుష్యగణములోఁ జేరినవారే. కాని వారేమెచిక్కుల సంచరించుచున్నను, దమదేహసుఖమే ప్రధానలక్ష్యముగ నుంచికొనుచున్న జీవులు.

భూగోళము గిఱ్ఱున నతివేగముగఁ దిరుగుచున్న నొక యంగుళపు స్థలమైనఁ గదలని తెఱఁగున నీపురుషరత్నములును సకలదేశములఁ బుట్టివచ్చినను దమ హృదయములందు స్వీయదేహసౌఖ్యములను మించి యొక్కయమూల్యమైన నావల ప్రపంచమున్నదని తలంపలేరు, తలంపరు. వీరు చుట్టునకి మధ్యమున దామే; అగరికైవారము తమ దేహమే. ప్రపంచ చరిత్రలో నిట్టిపురుషు లనేకు లుద్భవించుచున్నారు. వారిలో మిగులఁ బ్రఖ్యాతివహించినవా రనేకులు జనించినారు. వారు పురుషరత్నములే యగుదురు. కాని యేమి లాభము? రత్నములు, ముత్యములు, కెంపులు, మరకత మాణిక్యములు

రజతహేమములు మొదలగు జవాహరి సరుకులన్నియు లోహవర్గములో, ఖనిజగణములోఁ జేరినవే. ఒకరత్నము వెలలేనిదయ్యు సృష్టిజాలములో నధమాంతరమందున్న ఖనిజవర్గములోఁ జేరినదే యగుచున్నవిధమున, నీపురుషసింహులుకూడ నెంత ఖ్యాతివహించినవారలయ్యును, బురుషాకారకృతినున్న లోహజాతిసదృశులగు జీవులుమాత్రమే యగుచున్నారు.

రోమనురాజ్యచరిత్ర నొక్కమాఱు తిలకింతము నేని, రోమీయప్రభువులలో నీరో, టీబీరియసు, సీజర్లు మొదలుగాఁగల మహాచక్రవర్తులు, నిర్వక్రబలపరాక్రమశాలులు, నకుంఠిత ధైర్య తేజోవిలాసితులు, నప్పటికిఁ దామెఱింగిన భూమండలమునంతను జండశాసనులై యేలిన రాజన్యశిరోమణు లనేకులుదయించి యస్తమించిరి. కాని వారందఱుఁ జాలవిలువగల రత్నముల సాటివారైయున్నారు. ఏలన, వారు తమ ప్రతిభకొఱకు, నాత్మఖ్యాతికొఱకు, జగద్విజయ మొనర్చిన వారలే కాని తమ దేశప్రజలు సురక్షితముగ నున్నారా, లేదా యని విచారించినవారుకారు. తమ మిత్రకోటి, బంధుగణము దారసుతాదులేమయిరి? వారు సుఖముగనున్నారాయని యెన్నఁడడిగినవారుకారు. ఎంతవఱకును దమఖ్యాతి దిశదిశలకును వ్యాపించినదా, లేదాయను కోర్కెయొక్కటే వార హృదయములను సదా యావహించియుండెను. ఆదేశచరిత్రను జదువుదురేని వారలొనర్చిన ఘోరకృత్యములు, మారణకర్మములు మీకు విశదముకాఁగలవు. ఆ యవనీపాలురలో నొక్కనిగూర్చి యొక్క చిత్రకథ కలదు. వినిపించెదను

వినుండు. ఆరాజునకు మధురపదార్థభోజనము దమితాసక్తి యుండెనఁట. అతఁడు దివారాత్రములు లాడూ, హల్వా మొదలగు ద్రవ్యములఁ దెలుపలేనంతగ భుజించుచుండి నాతని జీర్ణకోశము తిరుగుపాటుఁ జెందెను. అంత నాపార్థివుఁడు భుజించిన వస్తువులను వమనముచేసికొనుటకై మందులు సేవింపఁ దొడఁగెను. వమనమైన వెంటనే మరలఁ గడుపునింపుట, మరల నౌషధసేవ తిరిగి వెడలగ్రక్కుటలనొనర్చుచుండెనేకాని పొట్ట నింపుటమాత్రము మానఁడయ్యెను. దినమున కనేకపర్యాయము లిట్లొనర్చుచుండిన యీనృపాలవరాళి పురుషనామార్హుఁడగు మానవుండందురా లేక జీవరాసులలోఁ గనిష్ఠమగు లోహజాతివాడందురా? మఱియొక భూనాథుఁడు మహాగ్ని జ్వాలలను, దావానలమును జూడఁ గుతూహలుఁడై తనరాజధానిని దగులఁబెట్టించి తాను దూరమం దొకగుట్టపై నుండి ప్రళయాగ్నిజ్వాలావృతమైన యాపట్టణమును గనుచుఁ బరమానందభరితుండాయెను. క్షుద్రమైన యాతనికోర్కెఁ దీర్చుటకెందఱుజీవు లాయుస్సమాప్తినకు బలియై హతమయిరో వానికిఁ గించిన్మాత్రమైనఁ జీమకుట్టినట్లైనఁ దోఁచినదా? ఈపురుషుఁడు మానవనామార్హుఁడా? నీచాతినీచుఁడయిన మానవనామమాత్రధారియా? యమూల్యపురుషరత్నములు, దివ్యమైన యీ మనుజులు ఖనిజవర్గులో జేరిన మానవులని సిద్ధాంతీకరించితిమి.

ఇఁక వృక్షజాతిలోఁ జేర్పఁదగిన మనుష్యుల వ్యవహారమెట్లుండునో చూతము. దూర మాలోచింపకయె వారు

లోహజాతిమనుష్యులకంటె నధికులని చెప్పుట కెట్టి యాక్షేపణ మక్కఱలేదు. ఏలయన, స్థాణువువలె జడత్వ మందియున్న లోహముకంటె సంకుచించుట, చిగుర్చుట, యాకులు, రెమ్మలు వేయుట, వృద్ధిపొందుట మొదలగు వికారములఁ జాల్చుటచే జీవసంచలనముఁ గనఁబఱచువృక్షము లధికములయినట్లే యాలుబిడ్డలు చచ్చిపోవుచున్నను లక్ష్యముసేయక తనదేహసౌఖ్యమే పరమప్రాప్యమని కన్నుగానక చరించు మూఢునికంటె నేనలుగురైదుగురు వ్యక్తులతోడనో కలసికొనియున్న కుటుంబముయొక్క క్షేమ మారయువాఁ డధికుఁడు కాఁడా? పరికించుము! అండజీవులు తమకుటుంబ లాభక్షేమముల కొఱకుఁ బాటుపడుట లేదు! మనమిప్పుడు గనుచున్న మానవకోటిలో మూఁడువంతులట్టివారే యనుట యతిశయోక్తి కాజాలదు. ఎవని యాలుబిడ్డలను వాఁడు పోషించుకొనుచో నట్టివాని జన్మమునందెంత యెక్కువగఁ బరిగణింపఁదగిన దేమున్నది? కాదా యెననఁ దనపొట్టపోసికొనువానికంటెఁ దనకుఁదోడు మఱిరెండు పొట్టలనుగూడ భరించువాఁ డధికుఁడనవచ్చును. ఈకలికాలములో నాలుబిడ్డల కన్నము పెట్టువాఁడుకూడ యోగ్యుడనియే చెప్పవలసియున్నది. వాఁడు తన యాత్మకంటె యాత్మలు మఱికొన్ని యున్నవని, తలంచి వారిక్షేమలాభము లరయఁగలుగుటచే, వానియాత్మ యొకింత వికసించినదని, కొంచెము పరిణామముఁ జెందినదని చెప్పవచ్చును.

బొంగరము తనచుట్టును దాను దిరుగుచున్నది. ఆత్మప్రదక్షిణముఁ గావించుచున్నది. ఒక పంచెపుగుఱ్ఱము, లేక సర్కసుగుఱ్ఱము, బొంగరముకంటె నెక్కువ వలయము జుట్టి వచ్చుచున్నది. మొదటివానిని బొంగరముతోఁ గదురుతోఁ బోల్చితిమి. కావున, నీరెండవయాతనిని సర్కసు, లేక పంచెపుగుఱ్ఱముతోఁ బోల్పవచ్చును. ఈసర్కసు, లేక పంచెపుగుఱ్ఱము లెట్టిగరి జుట్టుచున్నవి? అవిచుట్టివచ్చు బింబములోపలివస్తువుల వైపున కభిముఖమగుచున్నవి. బింబమధ్యస్థ మెరకు దృష్టినిడఁజాలు చున్నవి. వానిమనసు, వానిదృష్టి, వానిముఖము బింబాంతరస్థపదార్థములవైపునకే లగ్నమగుచున్నవి. ఆబింబమునకే వారమున కావలనున్న వస్తువులవైపునకుఁ బెడమొగము పెట్టుచున్నవి. బింబబాహ్యపదార్థములవైపుకు వీపుఁద్రిప్పుచున్నవి. బింబమధ్యాభిముఖదృష్టిని (Concave vision) అనియు, బింబపరాఙ్ముఖదృష్టిని (Convex vision) అనియుఁజెప్పవచ్చును. పంచెపు లేక సర్కసుగుఱ్ఱము పరుగెత్తును. ఖదను ద్రొక్కును. చిత్రగతుల నడచును. బొంగరముచుట్టుగిరికంటె నాత్మప్రదక్షిణమునకుఁ బెంపెద్దవలయము చుట్టును. ప్రాకారము పెద్దదే. కాని రెండు మూఁడాత్మలచుట్టు నొనర్చు ప్రాకారమేకాని యంతకన్న నాధిక్యము లేదు.

ఈగుఱ్ఱములకుఁ గొన్నిటిపట్ల సుముఖతయు మఱికొన్నిటిపట్ల విముఖతయు నున్నది. సుముఖత యెవరిపైఁగలదో వారిని బ్రేమించుటయు, నెవరిపై విముఖత కలదో వారిని బ్రేమింపకుండుటయు సిద్ధించుచున్నది. దీనినే రాగద్వేషము లనియు.

(Concovity & convexity) యనియుఁ జెప్పుదురు. కడను ప్రపంచ మేమైనను సరే, పొరుగువా రేమైనను సరే, నాకుటుంబము నేను సుఖముగనున్నంతకాలము నాకేమికొదువ యనుకొనువారిని సూచించుటకే 'యు' మధ్యముగఁగల రెండవసున్న వ్రాయఁబడినది. బిందువు వంటిసున్న. చుక్కవంటి సున్న 'హ' యనుస్వలాభపరాయణతా సూచకమగు సున్నకంటె 'యు' సున్నతరగతిలోఁ జేరినస్వకుటుంబలాభపరాయణుఁడు పెక్కువవాఁడు. మొదటివాఁడు లోహవర్గములోనివాఁడు, ఖనిజ జాతిలోనివాఁడును, రెండవవాఁడు వృక్షవర్గము లోనివాఁడు, నుద్భిజ్జ జాతిలోనివాఁడు నగుచున్నాఁడు. రెండవవాఁడు మొదటివానికంటెఁ జాల మంచివాఁడె యగును. స్వశరీరము మీఁదమాత్రమే కాక మఱి నలుగురిమీఁదఁ దనప్రేమను బ్రసరింపఁజేయుచున్నవాఁడు. మంచివాఁడు కాఁడని యెవ్వరనఁగలరు? వానికిఁ దనవారిపైనమాత్రమే ప్రసన్నత కలదుగాని వానికుటుంబమునకు నింకొక కుటుంబమునకు నేవిషయమును గూర్చియైన వైరము, పోట్లాట, సంభవించినప్పుడా రెండవ కుటుంబమువారిపై నాతనికిఁగలుగు కోపమునకుఁ బట్టఁబగ్గములుండునా? తనవారివంకఁ బ్రసన్నతయు బరులపై వైరమును జూపువానిని వృక్షవర్గములోని వానినిగఁ జెప్ప నిశ్చయించితిమి.

ఇఁక మూఁడవసున్న దగ్గఱకుఁ బోవుదము. "క" మధ్యముగాఁగల మూఁడవసున్న వెనుకటి రెండుసున్నలకంటెను బెద్దదికదా! ఈసున్నమధ్యము "హ" యను బిందువునుండి దూరమైనది. ఎన్ని దాకదూరమైనదో కైవారమప్పుడే

పెద్దదైనది. చిన్నగిరి కైవారముకంటెఁ బెద్దకైవారము మంచిది కాదా? అట్లే ఖనిజ వృక్షగణములకంటె జంతుగణ మెక్కువనుట కెట్టి యాక్షేపణయు లేదు. తన దేహసౌఖ్యము దన కుటుంబ సౌఖ్యముకంటె మఱికొన్ని కుటుంబములను బ్రేమించి వారి యందఱి సౌఖ్యము నపేక్షించువాని యాత్మ యెక్కువ వికాసమందినది. యెక్కువ పరిణామమందినదనుట కభ్యంతర మేమున్నది? బిందువు (Point)మను వ్యక్తియహంభావము యహంకారము దన దేహముతో నైక్యమయియుండెను. పెద్దగిరిచుట్టిన యహం 'వలయము'ఁజుట్టిన మనుష్యుని 'యహ'ము తన కుటుంబముతో నన్వయించిది. ఇద్దఱు నహంకారము కలదుకాని రెండవవాని యహంకారము కొంచెము పెద్దదైనది. వికసించినది. మూఁడవవాని "యహం"కారము వాని స్వార్థము బాలకుటుంబములతో నన్వయించుచున్నది. ఒక్క కుటుంబమున నడఁగియుండక చాలకుటుంబములకు వ్యాపించిన వాని ప్రేమ, వాని యాత్మ వెనుకటియిద్దఱికంటె గొప్పది, ఘనమైనది కాదా? మూడవవాని కహంకారము కలదు. కాని వానియహంకారము సామాన్యమైన యహంకారము కాదు. వాని యహంకారము పెద్దయహంకారము. వానికి స్వాతిశయము విస్తారము. కొద్దియహంకారములు గల యనేకవ్యక్తులను సమదృష్టితోఁ జూడఁగల పెద్దయహంకారము కలవాని నిమూఁడవ వలయములోఁ జేర్పవచ్చును. వీరియుద్దేశములు ఘనమైనవి. వీరి యాశయములు న్యాయాత్రిపాత్రములైనవి. లోహజాతిమానవుల వలెను, వృక్షగణపుమానవులవలెను వీరిదృష్టి కుంచితముగ

నుండదు. వీరి యాలోచనలు చాల భారీయాలోచనలు. వీరి దృష్టి కడు విశాలమైనది. వీరి భ్రమణము అయనవాయువుల (Trade winds & Monsoons) పరిభ్రమణమువంటిది. సర్క్యుసుగ్రీష్మము, పండెవుగజ్జములు మెట్టినచ్చు గిరులకంటె నీవాయువులు చాల ప్రాంతములకు పిచి వాణిజ్యమునకెంతే నుపకారకము లగుచున్నవి. ఒకప్పుడవి యొక దేశములో బయలుదేరి యనేక ప్రాంతములు దాటి మరెక్కడనో వర్షించును. అనేక ప్రాంతముల కుపకరించు (Monsoons) వర్షపుగాలివలెనే యనేక కుటుంబములతోఁ గూడిన సేనకులను, తనవర్ణమువారి క్షేమము, నభ్యుదయము, నౌన్నత్యమును గోరుచు వారి యందరికొఱకుఁ బాటుపడు వాడేతడుయుఁ బ్రశంసాపాత్రుఁడనుటకు సందియము లేదు. ఎవ్వనిమీఁదను ప్రేమాభిమానములు లేనివానికంటె స్వకాంక్షయులు, స్వకులస్థులగువారిపట్లనైన సుముఖుఁడగువాని హృదయము విశాలమైనది. వానియహము విస్తృతిమైనదనుట నిశ్చయము. ఇట్టి విశాలహృదయుని హృదయవైశాల్యము రవంత పరిశోధింతము. తనకుస్వీయులని తలంచుకొనుచుండిన స్వవర్గస్థులు క్షేమముగ నున్నంతకాల మాతఁడు ప్రసన్నముఖుఁడుగనే యుండును. కాని స్వకులస్థులకును, నితరకులస్థులకును భేదము, వైరము కల్గినప్పుడు వాని శాంతము, వానివదనము దిలకించినచో సత్యము బయలుపడును. వీరియందును బ్రసన్నత, సంముఖతయు (Concavity) నప్రసన్నత, విముఖత (convexity)యు గలుగుచున్నవని తేటపడును. తాముచుట్టుకొన్న,నిర్మయించుకొనినగుడిలోపలనున్నవారి

యెడ రాగము, వానికై వాదమున కావలసియున్నవారిపై ద్వేషమును గలవీరిని స్వాభిమానులు పెద్దలని పూజ్యులని గౌరవించిన గౌరవింతురుగాక! నిష్పక్షపాతసత్యవిమర్శకుల దృష్టిలో వారంతి యధికులని పరిగణింపఁబడఁజాలరు. ఏలయన, వీరు తమపక్షము వారి కెంత మేలు చేయుచున్నారో, పరపక్షులకంతి కీడును గలుగఁ జేయుచున్నారు.

రాగద్వేషములకు లోనైన వీరిని జంతువర్గపు మానవులని సిద్ధాంతీకరింపవలసివచ్చినది. అయినను వీరు లోహ వృక్షజాతుల మానవులకంటె ననేకతరము లెక్కువవారిని యొప్పుకొనకతప్పదు. మఱియు వీరును జాలమందివారని మా యభిప్రాయము.

ప్రకృతియందొక చిత్రమైన ధర్మమున్నది. అదేమియన, నెవ్వఁడుగాని యొక్కచోటనే స్థాణువువలె నిలువరాదు. ముందునకు సాగుచుండవలె ననునది. కదలిక లేనివానికి జడత్వము ప్రాప్తించును. వానిని దమస్సావరించును. అనఁగ మాంద్యము, బుద్ధిజాడ్యము వాని పరమగును. చలనమువల్లనే ప్రపంచమంతయు నెప్పటికప్పుడు నూతనముగను భోగ్యముగను గనఁబడుచున్నది. నేను కదలనని మూర్ఖించి కూర్చుండువాఁడెన్నియుగములకైన నట్లేయుండి యందఱకు నిందాపాత్రుఁడగుచున్నాఁడు. మానవుఁడు భూమిపై జనించినపిమ్మట బాల్యయౌవన కౌమారాద్యవస్థలనుఁ గ్రమముగఁ జెందుచుఁ బెంపొందుట శుభకరమే కాని, పైయవస్థలు వలదని మూర్ఖించుచో వాని కభివృద్ధి యుండునా? ఆలాగుననే లోహజాతి మానవు

ము వృక్షజాతిమనుష్యుఁడుగాను, నలుపిమ్మట జంతువర్గపు మనుష్యుఁడుగాను బరిణామముఁజెందుట ఎంతయు శ్రేయస్కరము. కాని యంతకంటె నధికమైనయవస్థ యున్నచో దానిని జెంద నభిలషింపవలెఁగాని, యున్నచోట నె తిరిగిపడి జెందియూరకుండుట మంచిదికాదు. క్రీస్తువేదమగు బైబిలులో నొకకథయున్నది. సోడోము, గోమోరాయను పట్టణములు దహనమగుచుండె వానియధిపతియగు 'లాట'నునతఁడు భార్యాసమేతుఁడై యా నగరములను విడిచి పరుగెత్తుకొనిపోవుచుండెను. అతఁడు భార్యను వెనుకకుఁ దిరిగిచూడవలదని చెప్పెను. కాని యామె యా పట్టణములపై నభిమానమును గోసివేయఁజాలక కొంతదూర మేగినతరువాత వెనుకకుఁ దిరిగిచూచెను.

ఆమె యేతావున దృష్టి వెనుకకు మరల్చెనో, యప్పటనే యుప్పుస్తంభమై నిలిచిపోయెను. కావున వెనుకదృష్టి పెట్టుకొనక యెల్లప్పుడును ముందునకు దృష్టిసారింపవలెనని యీకథ బోధించుచున్నది.

మనము నాశరీరము, నాబిడ్డ, నాపాప, నాకుటుంబము, నాశాఖ, నాకులములను గట్టిగాఁ గౌఁగిలించి పట్టుకొని వానికి బానిసలమై యుండుటయే మనమొనర్చుచున్న మహాపరాధము, మహాదోషము. సర్వస్వాంతర్యామివగు నీ కొక కులమునం దొకకుటుంబమునం దొకదేహమునం దభిమాన మోదులకు? ఈతుచ్ఛమగు, నీక్షుద్రమగు, నామరూపములచే బద్ధుఁడవై నీ జన్మస్వాతంత్ర్యమును గోలుపోవఁజూచుచున్నావా? మేల్కొనుము? దబ్బునఁ బైమెట్టెక్కుము. స్తబ్ధతె నాశన

హేతువు. చలనము జీవలక్షణము. శాఖాకులవర్ణాభిమానముల నణచివేసి, యుల్లదే! యావలినోపాన మధిగమింపుము.

ఇప్పుడు మనము 'ల' మధ్యముగాఁగల నాలుగవ సున్నకడకు వత్తము. ఈగిరిలోని మనుష్యుఁ డసలు మనుష్యుఁ డనవచ్చును. అనఁగా, మనుష్యవర్గములోఁ జేరుచున్నాఁడని భావము. మనుష్యుఁడు మనుష్యవర్గములోఁ జేరుటకూడ యబ్బురమానుని యడుగవలదు. ఇంతకుముందు మానవ దేహమునుదాల్చి మనుష్యుని పిలువఁబడువారిలో ఖనిజ, వృక్ష, జంతువర్గములలోఁ జేర్పదగువారిని గాంచియుంటిమి కదా! అందువల్ల మానవనామమున కర్హుఁడగువానిని గూర్చి యిప్పుడు విచారించుట యావశ్యకమయినది. ఈ నిజమైన మనుష్యుని యహము చాలఁ బెద్దది. అతని 'యహ'ము క్షుద్రమానవులకుఁగల కొద్ది యహముకాదు. నాదేహము, నా యిల్లు, నావర్ణము లనునవి వానిముందఱ నల్పవిషయములు. వీని యహముయొక్క పరిమితి చాలవిస్తీర్ణమయినది. ఈ నాల్గవగిరి మానవుఁడు "అహ"మని పలుకునప్పుడు "నాజాతి, నాదేశ"మను విశాలభావముతో వచించుచున్నాఁడు. వానికి నహంకారము కలదుకాని, యాయహంకారము వానిజాతితో, వానిదేశముతో నైక్యమైనది. తనదేశీయు లందఱిసుఖదుఃఖములే వానిసుఖదుఃఖములు. వానిహృదయము వికసించినది. వానియహంకారము బాహుళ్యమై, దేశమంతట నావరించినది. దేశముయొక్క యాత్మయే వానియాత్మ లీనమైపోయినది. మేలు మేలు ఇట్టిపురుషుల యోగ్యత యెంతయుఁ గొని

హానిఁదలఁచదు. వానికొక స్వార్థము లేదు. అనఁగా దన దేహ సంరక్షణమునం దపేక్షలేదు. వాని స్వార్థమున కర్థము వేఱున్నది. అదియేమది? ఒకకులము, నొక మతము, నొక ప్రాంతము, నొక భాష యను భేదములు లేని యేకజాతి, యేకదేశము వాని స్వార్థమున కర్థము. "నేన"ని వచించుచో "నాదేశ" మను నర్థములోనే వచించు నాతఁడిట్టివాఁడని వర్ణింప మన తరముకాదు. వాని దేశమందు వసించు బీదసాదల కష్టనిష్ఠురముల గనినప్పుడతఁడు పొందు హృదయవేదనము బరితాప మింతింత యనరాదు. వీని యహంకారమునను, వీని స్వార్థమునకుఁ బెద్ద యర్థము నుత్కృష్టార్థము నాపాదించుచున్నారా, లేక వీఁడు నిజమైన స్వార్థత్యాగియేనా? వీని యహంకారము పూర్తిగ నశించినదా? దీర్ఘముగఁ బర్యాలోచనఁ జేయుఁడు! నావివ్యాన యమునందలి యథార్థస్థితి యిప్పుడు నీకు బోధపడును.

చంద్రుఁడు భూమిచుట్టును దిరుగుట మీకుఁ దెలిసిన విషయమేకద. చంద్రుఁడొనర్చు భూప్రదక్షిణ మెంత పెద్దదో యాలోచింపుఁడు. చంద్రుఁడు పెద్దగిరి చుట్టుచున్నవాఁడనుట వాస్తవము. మఱియు, నాతని మండలము పూర్ణగోళాకారము కాదు. అతని ప్రదక్షిణము పూర్ణవర్తులమనుటకంటె నండాకారముగ నున్నదనుట సత్యమునకు దూరముకాదు. సుడిగాలి వ్యాపకమునకుఁ దుల్యమగు మూఁడవసున్నకంటెఁ జంద్రప్రదక్షిణ తుల్యమగు నాలుగవసున్నయాకారమునందు వర్తులతమును గొంతఁగోల్పోయినను నైవారము మాత్రము సహా

ప్రాధికముగఁ బుట్టి వచ్చుచున్నది. చంద్రుని భూప్రదక్షిణ పరిమాణము సామాన్యమైనదా?

'ల' మధ్యముగాఁగల చక్రముతోఁ బోల్పఁదగువారలే యున స్వార్థత్యాగు లనఁబడు దేశభక్తులు. 'హా యు' లను బిందువునుండి 'ల' వఱకు వ్యాపించిన యాకు (Radius) పెద్దదైనది. బిందువునుండి మధ్యము చాల దూరమైనది. కైవారము పెద్దదైనది.

బొంగరము, గుఱ్ఱములు, సుడిగాలి యొనర్చు ప్రదక్షిణములకంటెఁ జంద్రప్రదక్షిణ మనేక సహస్రాంశము లధికమైనదే కాని దేనినో యొకదాని నాశ్రయించుకొని ప్రదక్షిణము సల్పుటమాత్రము విరమింపలేదు. సున్నయొక్క వర్తులత చాలవఱకుఁ దగ్గినది కాని యసలు పరిభ్రమణము మాత్రము మానలేదు. ఉత్తరగతిలోనివారే సకలదేశములలోని దేశభక్తులును, వీరే యాయాదేశీయులచే స్వార్థత్యాగులని యభినందింప బడుచున్నారు.

నిజమును బరికించితిమేని పిచ్చికిని జంద్రునకును గొంత సామ్యము సిద్ధించుచున్నది. చంద్రునిఁజూడఁగనే సముద్రము త్తుంగతరంగితమై తన సంతోషమును వెలిపుచ్చుచున్నది. సముద్రజలపుఁ బోటుపాటులు చంద్రోదయాస్తమయముల ననుసరించి యేర్పడుచున్నవి. పిచ్చివాండ్రకును జంద్రునికిని దగ్గఱ సంబంధమున్నది. పూర్ణిమ సమీపించుతఱికి నున్మత్తుల పిచ్చి యధికమగుచుండుట లోకమందఱకుఁ దెలియును.

కావున యెంతవర్తులతతగ్గినను గొన్నిటిపట నభిమానము, సుముఖత్వము, సుప్రసన్నత, రాగమున్నంత వఱకుం దద్వ్యతిరేక వస్తువులపట విముఖత యుండకతప్పదు. ఇది సిద్ధాంతము. ఇంతమాత్రముచే దేశభక్తులను మేము నిరసించుటలేదు. వారుసామాన్యమానవులుకంటె శతసహస్రాంశములెక్కువవారని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. వారు మాకుం బూజార్హులలో నగ్రగణ్యులు. వారియందు నీచమైన క్షుద్రమైన యహంభావము నశించి మహావిశాలమైన దేశమంతను నిముడ్చుకొనంగల పరిణామమును వికాసమును బొందినది. అది యెట్లన విత్తనము నశించి మహావృక్షమైన చందమునం జిన్నయహము నశించి పెద్దయహము ప్రబలినది. ఇదిచాలా నెక్కువమాటయె కాని దేశభక్తులయందు మాకుంగల గౌరవభావమున కెట్టి న్యూనతయుం గలుగకుండం దత్త్వనిర్ణయ మొనర్చుటయె మాపనియైనందున, ‹గాని, (But) యని యొకింత చెప్పవలసి యున్నది. దేశభక్తి సంస్తవనీయమైనదేయైన నంతకన్న నధికమగు సంకీర్ణపట్లు నది యెట్లుభాసించునో చూడవలసియున్నది. సత్యము కొంతకంటకము గల్గింపకమానదు. గులాబిపుష్పమును గోయనుంకించువాండు ముల్లుగుచ్చుకొనునని జంకవచ్చునా?

దేశభక్తులవలన వారివారి దేశములకును, దేశీయులకు నెంతలాభము, క్షేమము సమకూరెనో తద్వ్యతిరేకదేశములకును, తత్ప్రజలకును నంతనష్టమువాటిల్లినది. దేశమునకును దేశమునకును, జాతికిని, జాతికిని విరోధములు, సంఘర్షణా

ములు, యుద్ధములు, నాయా దేశభక్తులవల్లనే తటస్థించినవని మఱ
వకుఁడు. కోటానకోట్లు ప్రజలు జాతివైషమ్యములచే రెచ్చఁ
గొట్టఁబడి యన్యోన్యహననకార్యదీక్షాపరతంత్రులై కనుల
పండుగసేయు పచ్చనిపంటభూముల నాహవరంగములుగను
సస్యరాసులతో నిండియుండవలసిన వసుంధరమును రుధిరమ
యములుగను మార్చివేసి భూదేవికిఁ దలవంపులు సంఘటింపఁ
జేయుచున్నారు కద! వీరు సీజరులు, అలెగ్జాండరులు, నెపోలి
యనులు, వాషింగ్టనులు నట్టివారే. వీరందఱకుఁ దమదేశీ
యులపై ననురాగము (Concavity) వైరివర్గముపై ద్వేష
మును (Convexity) గలవు. అమెరికనులు వాషింగ్టనును
దలఁదాల్తురు. అతఁడు మహావీరుఁడు. మహాయోధాగ్రేసరుఁ
డని ప్రతియమెరికనుఁడును వానిని నిత్యమును బూజించుచుం
డును. కాని యింగ్లీషువారి కతనినిగూర్చి యెట్టియభిప్రా
యముకలదో చూడుఁడు! నీచాతినీచుఁడని వారాతనిని దెగ
నాడుదురు. ఇట్లే ఫ్రెంచివారికి నింగ్లీషువారికిని నెపోలియనును
గురించి భిన్నాభిప్రాయములు కలవు. ఇంగ్లాండు దేశభక్తులు
తమదేశమునకు సంబంధించినవఱకు నుత్తమపురుషులు, మహా
యోగ్యులు. కాని స్వీయదేశలాభముకొఱ కేదేశప్రజల
రుధిరమును బ్రాణములను బీల్చివేయుచున్నారో వారల యభి
ప్రాయ మడిగినప్పుడు వీరి దేశభక్తి యెంతగా గొనియాడఁదగి
నదో తెలియనగును.

కావున దేశభక్తి యెంతస్తోత్రపాత్రమైనదైనను దేశ
భక్తుల హృదయము లెంతవిశాలములై వారియాత్మ విశేష

పరిణామవికాసములుండినను, వారు నిజమైన మానవనామ వాచకములగు స్త్రీలైనను, వారికిని రాగద్వేషములను (Concavity & Convexity) బూర్తిగ విడనాడలేదనియు నంతకంటె నుత్తమావస్థ యొకటి కలదనియు; నందు రాగద్వేషములుండుటకుఁ దావులేదనియు, నట్టిమండలమే సాక్షాద్గీత యనఁబడుననియు మనము గ్రహింపఁదగియున్నది.

అది యెట్టిదో చూతముగాక. ఇదివఱకు మనము నాలుగు సున్నల గూర్చి విచారణ యొనర్చితిమి. ఇప్పుడైదవదానిఁ గడకు వత్తము. ఆసున్న నీపటములో వ్రాయలేదని యాగ్రహింపకుఁడు. ఆసున్న సింహ మండలాకారముగ వ్రాసి చూప వీలులేదు. ఆసున్నకు మధ్యము (Centre) అనంతవిశ్వమునకు వ్యాపించినది. దాని (Radius) అనంతమై (Infinite)నప్పుడు సున్నకైనారెంకుడి నగపడునా? ఆసున్న సాక్షాద్గీత (Straight line) కావలసి యుండును. ఆసున్నకు వంకరటింకరలుండఁజాలవు. వస్తుతః సుముఖమైముఖమును, నిమ్నోన్నతములు రాగద్వేషములు లేకుండ నాసరళరేఖ (St. line) యనేకవిశ్వములలోనేక రీతిని వ్యాపించును. జగజ్జాలములన్నియు దానిసూటికి వక్రత్వముఁ గల్పింపఁజాలవు. అట్టి వక్రదృష్టి లేనట్టియు, రాగద్వేషరహితమైనట్టియు, సూటిగీతవంటి మనుష్యులు కొందఱున్నారు. వీరు దైవసములు. అట్టివారిని దేవగణములోఁజేరిన మనుష్యులని చెప్పవచ్చును. సూటిగీతకూడ నొక సున్నయను శాస్త్రవాదప్రకారము మీదేవగణపుమనుష్యులు నొకవిధముగు మండలమును జుట్టి

వచ్చుచున్నారు. దానిని బోల్ప వలయము నన్న సూర్యుని వలయమును దృష్టాంతముగఁ దీసికొనవచ్చును. సూర్యుని పరిభ్రమణము సూటిదప్పదు. సూర్యునిచారము సరళరేఖను బోలియుండును. సూర్యుఁడు చుట్టువలయమునకు [illegible] (Radius) అనంతము (Infinite) సూర్యుఁడనంత తేజోమూర్తి. రవి సకలలోకబాంధవుఁడు. రవి సప్తజగజ్జాలములకు మిత్రుఁడు. అతఁడెచ్చటను శత్రువు లేని మిత్రుఁడు. అజాతశత్రుఁడు. సూర్యుఁడు చుట్టినచ్చు వలయమున కెక్కడ జూచినను మధ్యమే. కాని యిది గీ, యిది దైవాకారమని నిర్ధారణచేయుట కేవియుఁ గానరాదు. ఇదియే భగవచ్చక్రము. అట్టివారే స్వతంత్రులు. వారికొక దుఃఖము లేదు? ఒక బాధము లేదు. ఒక భయము లేదు. ఒక ద్వేషము లేదు. ఒక రాగము లేదు. అహంకారమమకారములు లేవు. ఇది నే నిది నాది యనుభావములు నశించినవాఁడు, దేహాత్మబుద్ధి లేని యతఁడు సకలలోక సమ్మతుఁడగుచున్నాడు. స్వేచ్ఛామాత్రజీవనుండగు నాతఁడు దైవసముఁడననేల, దైవమే యనవచ్చును. అనంతకోటిజీవరాసులలో నాతని నాక్షేపించునదొక్కటి లేదు. అతఁడు ద్వేషించునదొక్కటి లేదు. దేనిచుట్టు నాతఁడు తిరుగఁడు. ఒకదానికి లోబడుఁడు కాఁడు. అతనియందు సకలవక్రత్వములు నాశనమందినవి.

అతనిమండలము సూటిగీతయయిపోయినది. ఆసూటిగీతలో నొకచుక్కమీఁదఁగాని, యొకబిందువుమీఁదగాని యాతని కభిమానమే లేదు. చుక్కపై నభిమానము కలవాఁడు ప్రాప్తమైన దేహాత్మబుద్ధిగల మూఢజనుడు. సున్నలకును

గొన్నిటిపట్ల నాభిముఖ్యమున్నదని మనము గనియున్నారము. అభిముఖ్యవైముఖ్యములు లేని సాక్షిగేతయగుట యెంతటి భాగ్యము! నిస్సంకల్పుఁడు, స్వార్థరహితుఁడై భూమిపైఁ జరించువారు కోటికొక్కరైన నుందురాయని మా సందేహము. వీరియందు స్వ (ఆత్మ) ర్థము (Selfishness) నశించినదా, లేక స్వారాజ్యము (ఆత్మ సాక్షాత్కారము) ప్రాప్తించినదా? (Self gained?) మన మొక్క చుక్కతోఁ బ్రారంభించి, దానిని బెంచి, పెద్ద జేసి తుదకు సూటిగీతగా విజృంభింపఁ జేసినారము. చుక్క (బిందువు-Point) కును, సున్న, (వలయము-Circle) సూటిగీత (సరళరేఖ-Straight line) లకు గల భేదమును బాగుగ గమనింపవలయును. ఈసూటిగీతకుఁ దుల్యులగు మహానుభావులకుఁ బ్రపంచమే గృహము. వారల కొక కుల, మొక నీతి, మొక దేశ, మొక భాష, యొక వేష, మొక జాతి, యొక స్త్రీ యొక పురుషుఁడను భేదములు లేక యశేషవిశ్వ మొక్కటిగాఁగ గన్పట్టును. వానికి ఇంగ్లాండు దేశీయుఁడుగాని, యమెరికా దేశస్థుడుఁగాని, మహమ్మదీయుఁడుగాని. బౌద్ధుఁడుగాని, హిందువుఁడుగాని, మఱి యెవ్వఁడుగాని యందఱును దన యాత్మయే. అబ్బా! వాని యహంభావము! వాని యాత్మభావ మెంత విజృంభించినది! ఎంత యత్యద్భుతపరిణామ మందినది! వానికి విశ్వమంతయు 'నా' యాత్మలో నిమిడిపోయినదే. సెబాస్! ఖనిజ, భూమిజములు మొదలుకొని సకలప్రపంచము నేనే యనుకొనుచున్న మానవులు మానవులా? మానవావతారముఁ దాల్చిన యమరులా? అమరులకుఁగూడ మరల జన్మమున్న

దేమొ? వారికిమాత్రము జననమరణ రహితశాశ్వతానంద సంధాయకంబగు సాక్షాన్మోక్షసామ్రాజ్యమే యధీనముగుట నిక్కువము.

అట్టి బ్రహ్మసాక్షాత్కార మందిన యొక మహానుభావునియొద్దకుఁ దీవ్రవైరాగ్యసంశీలితుండగు నొక జిజ్ఞాసుడేగుదెంచి, మిక్కిలి భక్తిప్రపత్తులతో శుశ్రూష లొనర్చుచు వానివలన ననేక పరమార్థరహస్యము తెలిసి చాలకాలమైన వెనుకఁ దెలియఁదగిన తత్త్వముఁ దెలిసికొంటినని సంతసించి గురునకు సాష్టాంగప్రణామం బొనర్చి, "స్వామీ! సెలవుఁదీసికొందు"నని యనుజ్ఞకొఱకు వేఁడెను. గురుఁడు చిఱునగవు నవ్వుచు "నార్యపుత్రా! నీవు నేర్చుకొనవలసినదంతయు నేర్చుకొనలేదు. ఇంకఁ గొంతకాలముండి విద్యను బూర్తి చేసికొని వెడలుదువుగాక" యనెను. శిష్యుఁడట్లె యుండుట కొప్పుకొని యాగిపోయెను. గురుకటాక్షముచే నానాఁటి కాతనికి విజ్ఞానముకలిగి, యవిద్యనశించి తత్త్వదర్శనమాయెను. అతఁడాత్మదర్శి యయ్యెను. అతనిహృదయగ్రంథి వీడిపోయెను. అతని మనస్సు భిన్నసంశయమయ్యెను. ఎక్కడఁ జూచినను దానే. తానులేనితావు కానుపించలేదు. సకల ప్రపంచము నావరించినవాఁడై, తనయందే సకలము నిండినవాఁడై, దేశకాలవస్తువులచే బద్ధుఁడుగాక మెలంగుచుండెను. ప్రపంచమందలి ప్రతియణువునందును దానె నిండియున్నప్పుడు తాను వేఱొకస్థలమునకుఁబోవుట యెట్లుతటస్థించును? వానికి రాకపోక లనునవెక్కడనున్నవి? ఒకఁడు కాశినుండి గయకు

బోవుచున్నాఁడనఁగా, గయయందతఁడు లేకపోవుటయు, ఇప్పుడు వెళ్లుటయు సిద్ధించుచున్నవి. నీవు లేని స్థలమే లేనపుడు, కాశీ గయల రెండింటను నీ వదియిదిగాక యున్నప్పు డొకచోటికి బోవు టెక్కడ? ఒకచోటికి వచ్చుటెక్కడ? దేశకాలములచేతను, రూపనామములచేతను, నబాధ్యుఁడైన యాతఁడు గురునకు నమస్కరింపలేదు. సెలవుఁ గైకొనలేదు. గురునియందాతనికిఁ గృతజ్ఞత లేకపోలేదు; కాని కృతజ్ఞత, కృతఘ్నతలను భావముల కతీతుఁడగుటచే గురునితోఁ జెప్పకుండ వెళ్లిపోయెను. గురుడు కడు సంతసించెను. ఆతని యుపదేశముల సారమును శిష్యుఁడు పూర్తిగ గ్రహించెనని గురునకుఁ బరమానందము కలిగెను. ఇది మన పరమావస్థ. మనుష్యుని శరీరధారిగా నెంచి యెప్పుడు గౌరవించుచున్నామో, యప్పుడాతని నగౌరవపఱచుచున్నామనుటె. నేను దేహమునా? ఈ పదడుగులున్న శరీరమేయా నేన? కాదు కాదు. ఈ ప్రపంచమంతయు నాదె. నేను సకలవిశ్వమయుఁడను. అన్ని లోకములు నే నాక్రమించియున్నాను. నీలో నున్నవాఁడను నేనే. నేను నా ప్రతిబింబమును నీలోఁ గాంచుచున్నాను. ఇట్లు తత్త్వమును దెలిసికొన్నవానికి రాగద్వేషములు లేవు. మానావమానము లర్థవిహీనములు. అతనికి శరీరగౌరవము తృణీకార్యము. ఆత్మగౌరవము ప్రధానము. వానికే సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము. స్వారాజ్యము వానికి హస్తగతము.

పూర్వమొక మహాజ్ఞానికడ కొకమహారాజు జేరఁజని యాతనికి సాష్టాంగవందనం బొనర్చెను. "నాకెందులకు వందన మొనర్చుచుంటివి" అని యాతఁడడుగ "ఓ స్వామీ! తమరు పూర్వ

మేలుచుండిన రాజ్యమును సర్వము విసర్జించిన మహాత్యాగుల గుటచేఁ దత్త్వజ్ఞానసముపార్జనకొఱకు యత్యాశ్రమస్వీకార మొనర్చిన మహానుభావులగుటచే, మీరు నాకు వందనీయుల గుట నట్లొనర్చితి" ననెను. "అట్లయినచో నోరాజా! యీలోక ములోని సన్యాసు లందఱికంటె నీవే గొప్పవాఁడవు. ఏలన నీవు విసర్జించినంత యధికపదార్థ మెవ్వ రింతవఱకుఁ ద్యజించియుండ లే" దని యా జ్ఞాని బదులు వలికెను. "మహానుభావా! మీ మాటలు నా కర్థము కాలేదు. నే నందఱికంటె మహాత్యాగినని పలుకుచుంట యత్యాశ్చర్యకరముగ నున్నది. నే నేమియుఁ ద్యజింపనిదే నన్నేల యాకారణముగఁ గొనియాడెదరు! మీ యభిప్రాయ మెఱింగింపు"డని వేఁడుకొన నాఋషిసత్తముం డిట్లు చెప్పెను: "రాజా! చూడుము. ఒకఁడొక మేడలోఁ గాపురముండె ననుకొనుము. అతఁడు ప్రతిదిన మిల్లుఁ దుడిపించి, యూడ్చిన పెంట నావలఁ బారపోయును. అతఁడు త్యాగి యనిపించుకొనునా? అతఁ డింటిని వదలిపెట్టి, దుమ్ము మూటకట్టుకొని, కట్టుబట్టలతో వీథిలోఁ దిరుగుచున్నా డనుకొనుము. అప్పుడాతఁడు నిజమైన త్యాగి యనిపించుకొనునా?" "పెంటమూట కట్టుకొని మేడనువదలినవాఁడే నిజమైన త్యాగి యనిపించుకొను" నని యారా జుత్తర మిచ్చెను.

"మంచిది. అట్లయినచోఁ జూడుము. పరమాత్మయగు భగవంతుఁడు నిజమైన మేడ. అదియే స్వర్గము. అదియె సౌఖ్యనిలయము. శరీరము పెంటకుప్పవంటిది. ధూళివంటిది. నీ వా ధూళిని గట్టిగఁ బట్టుకొని భగవంతుని, బరమాత్మని విడిచి

పెట్టితివి. నీ వంటిచే త్యాగులలో నుత్తముఁడవు. కావున నీవే మాకు వందనీయుఁడవు. మే మేమివిసర్జించితిమి? దుమ్మును విడిచితిమి. ఆత్మను స్వర్గమందిరమును జేపట్టుకొని యుంటిమి." ఈమాటలను వినుసరికి రాజునకుఁ దన యవ్యక్తత యెఱుక పడెను. అంత నాతఁడు సిగ్గుచేఁ దలవంచికొని వెడలిపోయెను.

చూడుఁడు. ఆత్మజ్ఞానులు లోకమునకుఁ బిచ్చివారివలె గనఁబడుదురు. కాని మీరెన్నిలక్షల ద్రవ్యమొసంగినను వారి యాత్మానందమును, వారిసుఖమును విడనాడుదురేమో కనుఁ గొనుఁడు. ఆత్మసుధారసపానోన్మత్తుఁడైన మహానుభావునకుఁ బ్రపంచాధిపత్యమైనను దిరస్కృతమగుచున్నదని మీరెఱుఁ గరుగాఁబోలు! ధనముకొఱకు మీర లొనర్చు కయ్యాటములఁ గని వారు నవ్వుకొనుచున్నారు సుఁడీ! మీహృదయములలో నానందమను పెన్నిధియుండ దానికొఱకెచ్చటనో పాకులాడ నేల? లెండు! మేల్కొనుఁడు! సచ్చిదానందస్వరూపులగు మీరు మీ స్వస్వరూపజ్ఞానముఁ బొంది సర్వదా పరమానంద లహరియందు దోలలాడుఁడు.

ఓం. ఓం. ఓం.

సమాప్తము.

— చెరువు రామకృష్ణరావు.

28.	తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు	10-00
29.	శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్	36-00
30.	శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది)	36-00
31.	లక్ష్మీ - గౌరీ నిత్యపూజ	10-00
32.	శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ	10-00
33.	శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ	10-00
34.	కాలభైరవ నిత్యపూజ	10-00
35.	శివపూజ	10-00
36.	వీరభద్ర పూజ	10-00
37.	ఆంజనేయ నిత్యపూజ	10-00
38.	నాగేంద్ర స్వామి పూజ	10-00
39.	సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	10-00
40.	రామదేవుని కథ	10-00
41.	శివదేవుని కథ	10-00
42.	లక్ష్మీనరసింహపూజ	10-00
43.	వేంకటేశ్వరపూజ	10-00
44.	బ్రహ్మంగారి నిత్యపూజ	10-00
45.	సూర్య నిత్యపూజ	10-00
46.	నవగ్రహ నిత్యపూజ	10-00
47.	రుక్మిణీ కల్యాణం	25-00
48.	ఉమామహేశ్వర వ్రతం	36-00
49.	శ్రీ కామేశ్వరీ వ్రతం	36-00
50.	16 సోమవారముల వ్రతము	25-00
51.	పార్వతీకల్యాణం	25-00
52.	సహస్రకమలవర్తి వ్రతము	25-00
53.	పంచముఖ ఆంజనేయ పూజావిధానము	36-00
54.	అష్టనాగపూజ	36-00
55.	పూజలు ఎందుకుచేయాలి ?	36-00
56.	ఏ దేవునికి ఏపుష్పాలతో పూజించాలి?	36-00
57.	ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి?	36-00
58.	ఏదేవునికి ఏవిధముగాదీపారాధనచెయ్యాలి?	36-00
59.	ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ?	36-00
60.	హనుమద్ వ్రతం	36-00
61.	పంచాయతన పూజ	63-00
62.	28 వ్రతములు	120-00

63.	కలశపూజలు (9ఒకేసారి)	150-00
64.	కలశపూజలు (విడివిడిగా) (ప్రింటులో)	....
65.	హ్రీంకార మహాయజ్ఞం (ప్రింటులో)	....
66.	గోమాత	40-00

2. స్తోత్రాలు-సుప్రభాతములు సహస్రనామములు

1.	శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తిగారి సంకలనం	45-00
2.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,,	50-00
3.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,,	50-00
4.	స్థూలాక్షరిలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్)	99-00
5.	లలితావిష్ణు (కేస్ బైండ్) 1/8 డెమ్మీ	63-00
6.	స్థూలాక్షరీ లలితావిష్ణు (క్రౌన్‌సైజు)కేస్‌బైండ్	108-00
7.	సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి	120-00
8.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళిః (63)	24-00
9.	విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	25-00
10.	లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	36-00
11.	లలితా సహస్రనామములు	24-00
12.	లక్ష్మీ సహస్రనామములు	24-00
13.	దుర్గా సహస్రనామములు	24-00
14.	ఆంజనేయ సహస్రనామములు	24-00
15.	శివ సహస్రనామములు	24-00
16.	విష్ణు సహస్రనామములు	24-00
17.	గణపతి సహస్రనామములు	24-00
18.	సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు	24-00
19.	గాయత్రి సహస్రనామములు	24-00
20.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	24-00
21.	శ్రీరామా సహస్రనామములు	24-00
22.	సరస్వతి సహస్రనామములు	24-00
23.	సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం	24-00
24.	శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు	24-00
25.	మణిద్వీపవర్ణన (పెద్దది)	24-00
26.	సంధ్యావందనం	24-00
27.	మంత్రపుష్పమ్	....
28.	త్రిభాషా హనుమాన్‌చాలీసా	15-00
29.	హనుమాన్ చాలీసా	10-00

30.	మణిద్వీపవర్ణన (పాకెట్)	10-00
31.	ఆరు చాలీసాలు	10-00
32.	శివారాధన (శివస్తోత్రాలు)	10-00
33.	వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్)	10-00
34.	ఆరుదండకాలు	5-00
35.	వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు	5-00
36.	అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్	10-00
37.	దేవీఖడ్గమాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్దనీస్తోత్రంతో)	10-00
38.	సుందరకాండ (పాకెట్)	10-00
39.	భగవద్గీత మూలం	27-00
40.	రామరక్షాస్తోత్రమ్	15-00
41.	స్తోత్ర రత్నావళి	36-00
42.	పురాణపండ లలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
43.	పురాణపండ లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
44.	పురాణపండ విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్	10-00
45.	పురాణపండ ఆదిత్య హృదయం	10-00
46.	మంత్రపుష్పం (మినీ)	10-00
47.	శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి	36-00
48.	కుజదోషం	10-00
49.	కాలసర్ప దోషం	10-00
50.	మీ అప్పులు తీరాలా?	10-00
51.	దృష్టిదోషాలు నివారణ	10-00
52.	పంచసూక్తములు	10-00
53.	సంధ్యావందనం	10-00
54.	రుద్రనమకమ్-చమకమ్	10-00
55.	గాయత్రీమంత్రాలు	10-00
56.	హయగ్రీవ స్తోత్రమాల	10-00
57.	దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల	10-00
58.	ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలతో	10-00
59.	శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం	10-00
60.	నవగ్రహస్తోత్రమాల	36-00
61.	మహాన్యాసమ్	36-00
62.	సుందరకాండ గానామృతం	36-00
63.	గోమాతపూజావిధానము	10-00
64.	ఆనందసిద్ధి - 1 శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల	108-00

65.	ఆనందసిద్ధి - 2 ఏ సమస్యకు ఏ స్తోత్రమ్ పారాయణచేయాలి	108-00
66.	ఆనందసిద్ధి-3 మానసదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
67.	శ్రీ కాలభైరవ రక్షా కవచమ్	63-00
68.	అర్చన	40-00
69.	నిత్యదేవతార్చన	40-00
70.	సర్వదేవతా స్తోత్ర నిధి	99-00
71.	శ్రీచక్ర నవవరణార్చన	63-00
72.	చండీ సప్తశతి పారాయణ క్రమం	99-00
73.	శ్రీదేవి స్తోత్ర రత్నావళి 32 దేవి స్తోత్రాలకు తాత్పర్యంతో	99-00
74.	వనదుర్గా మంత్రానుష్ఠాన క్రమమ్	63-00
75.	శ్రీ కాలభైరవ వ్రతము	63-00

3. శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు

1.	శ్రీ సాయిబాబా సచ్చరిత్ర	120-00
2.	సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర	120-00
3.	శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం	120-00
4.	శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
5.	శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
6.	నవనాధ చరిత్ర	99-00
7.	శ్రీసాయిచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
8.	శ్రీగురుచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
9.	సత్యదత్తవ్రతం దత్తాత్రేయపూజాకల్పం,సహస్రంతో	30-00
10.	అనఘాదేవీ వ్రతం	30-00
11.	భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు	30-00
12.	శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో)	25-00
13.	శ్రీ సాయిభజనమాల	20-00
14.	శ్రీ సాయి భజన్స్	20-00
15.	శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు	20-00
16.	శిరిడిహారతులు (భావంతో)	20-00
17.	"శ్రీసాయి"కోటి	27-00
18.	"శ్రీసాయిరామ్"కోటి	20-00
19.	శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి	10-00
20.	శ్రీ సాయివేయినామాలు	8-00
21.	శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్)	15-00
22.	శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి	10-00
23.	హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు	15-00

24.	శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం	63-00
25.	ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు	15-00
26.	షిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం	99-00
27.	సాయిసత్యవ్రతం	30-00
28.	సాయి అనుగ్రహమ్	120-00
29.	నవగురువారాల వ్రతకల్పము	15-00
30.	శ్రీదత్తలీలామృతము	99-00
31.	హృదయంలో సాయి	15-00
32.	శ్రీషిరిడీసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్ఛరిత్ర)	120-00
33.	గజాననమహరాజ్ చరిత్ర	99-00

4. జ్యోతిషాలు

1.	'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గేయ)	72-00
2.	గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గేయ)	108.00
3.	ఆనందసిద్ధి పంచాంగం (వై.వి.శాస్త్రి)	63.00
4.	ములుగు వారి రాశిఫలితాలు (12రాశులువారికి)	50.00
5.	ములుగు వారి రాశిఫలితాలు విడివిడిగాఒక్కొక్కటి	12.00
6.	కాలచక్రంజ్యోతిషక్యాలండర్	25.00
7.	గ్రహబలం క్యాలండర్ (శ్రీనివాసగార్గేయ-భక్తిటివి)	25.00
8.	శుభమస్తు (పిడపర్తి) క్యాలండర్	25.00
9.	సాదా క్యాలండర్	5.00
10.	పాకెట్ క్యాలండర్	15.00
11.	తాజకనీలకంఠీయమ్	100-00
12.	కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు	180-00
13.	జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు	180-00
14.	మానసాగరి జాతకపద్ధతి	180-00
15.	వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి	180-00
16.	వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు	99-00
17.	సింపుల్ రెమిడీస్	180-00
18.	శంభు హోరప్రకాశిక	250-00
19.	పూర్వ పరాశరి	100-00
20.	పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం	200-00
21.	ప్రశ్న సింధు	99-00
22.	నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు	63-00
23.	సూర్యసిద్ధాంతపంచాంగగణితంచేయడంఎలా?	180-00
24.	దృక్సిద్ధాంతపంచాంగగణితం చేయడంఎలా?	180-00

25.	ఆయుర్దాయ నిర్ణయం	63-00
26.	జాతక గణిత ప్రవేశిక	63-00
27.	జ్యోతిషమర్మబోధిని	63-00
28.	జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల	63-00
29.	ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా?	63-00
30.	జాతక మకరందం	63-00
31.	జ్యోతిష సరస్వతి	63-00
32.	మీజననకాల విశేషాలు	63-00
33.	ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం	63-00
34.	జ్యోతిష స్వయంబోధిని	63-00
35.	శుభముహూర్త శిరోమణి	63-00
36.	నక్షత్ర ఫలమంజరి	36-00
37.	పంచాంగం చూసే విధానం	36-00
38.	సర్వార్థ జ్యోతిషం	36-00
39.	ప్రాథమిక జ్యోతిషం	36-00
40.	నవరత్నములు శుభయోగములు	36-00
41.	శుభశకునాలు	30-00
42.	హస్తరేఖాఫలితాలు	36-00
43.	సంఖ్యల్లో భవిష్యత్	36-00
44.	ముహూర్త దీపిక	99-00
45.	పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు	30-00
46.	కలలు ఫలితాలు	30-00
47.	జాతక చక్రం వేయడం ఎలా?	36-00
48.	మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం) -పుచ్చాశ్రీనివాసరావు	250-00
49.	జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు	120-00
50.	గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం (1940-2050)	999-00
51.	ప్రశ్నచండేశ్వరమ్	63-00
52.	ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక	250-00
53.	జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి (నూరుయోగాలఫలితాలు)	120-00
54.	అంగసాముద్రికం	36-00
55.	హస్త సాముద్రికం	63-00
56.	లాల్ కితాబ్	99-00
57.	శకునశాస్త్రం	63-00
58.	ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం	120-00
59.	పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం	180-00

60.	అష్టకవర్గు (కొండపల్లి)	63-00
61.	బృహత్‌జాతకం (ప్రాచీనప్రతికిపునర్ముద్రణ)	250-00
62.	లగ్నరత్నాకరం	63-00
63.	షట్పంచాశిక	120-00
64.	40 రోజుల్లో జ్యోతిషంనేర్చుకొనండి	270-00
65.	40 రోజుల్లో సాముద్రికంనేర్చుకొనండి	180-00
66.	40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం	180-00
67.	40 రోజుల్లో నక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు	270-00
68.	40 రోజుల్లో వైద్యజ్యోతిషం నేర్చుకోండి	250-00
69.	మీ పుట్టినతేదీ అద్భుతరహస్యాలు (సాయిగణపతిరెడ్డి)	270-00
70.	కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం)	63-00
71.	ముహూర్తచింతామణి	99-00
72.	సూర్యచంద్ర గ్రహణములు	63-00
73.	ప్రసిద్ధవ్యక్తుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప)	180-00
74.	అదృష్టరెమెడీస్	144-00
75.	గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక	63-00
76.	జ్యోతిష రెమిడీస్	300-00
77.	జాతకమార్తాండం పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
78.	జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
79.	నాడీజ్యోతిషం	63-00
80.	నక్షత్రపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
81.	లగ్నపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
82.	గౌతమసంహిత	63-00
83.	హోరరత్నమాల	63-00
84.	జాతకఫల మణిమంజరి	200-00
85.	పుష్కర పంచాంగం (2013-14నుండి 2024-25)	560-00
86.	దశాభుక్తిఫల నిర్ణయం	250-00
87.	వింత జోష్యములు	63-00
88.	షోడశవర్గులు	200-00
89.	రవిగ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
90.	చంద్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
91.	కుజ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
92.	బుధ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
93.	గురు గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
94.	శుక్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00

95. శని గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
96. రాహు & కేతు గ్రహముల సమస్త ప్రభావములు	99-00
97. ఆధునిక గ్రహములు-ఉపగ్రహములు సమస్త ప్రభావములు	99-00
98. ముహూర్తమార్తాండం	63-00
99. లఘుజాతకం	63-00
100. జాతకాలంకారము	63-00
101. మేషలగ్న ఫలితములు	99-00
102. వృషభ లగ్న ఫలితములు	99-00
103. మిధున లగ్న ఫలితములు	99-00
104. కర్కాటక లగ్న ఫలితములు	99-00
105. సింహలగ్న ఫలితములు	99-00
106. కన్యలగ్న ఫలితములు	99-00
107. తుల లగ్న ఫలితములు	99-00
108. వృశ్చిక లగ్న ఫలితములు	99-00
109. ధనుస్సు లగ్న ఫలితములు	99-00
110. మకర లగ్న ఫలితములు	99-00
111. కుంభ లగ్న ఫలితములు	99-00
112. మీన లగ్న ఫలితములు	99-00
113. నారద సంహిత	200-00
114. పంచాంగపీలికలేఖికాగణితం	250-00
115. తారాబలం - చంద్రబలం (వేరే కొండప్ప)	99-00
116. సులభలగ్న సాధన (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	200-00
117. రాహు కేతువుల యోగము	99-00
118. ఛాయాగ్రహములు	99-00
119. జ్యోతిషవిజ్ఞాన దీపిక	63-00

బి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు

120. జ్యోతిష విద్యారంభం	50-00
121 గ్రహభావ బలములు	50-00
122. కాలచక్రదశ	50-00
123. అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	50-00
124. జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు	50-00
125. పురోగామి జాతకం	50-00
126. భావార్థరత్నాకరం	75-00
127. భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	75-00
128. అష్టకవర్గ పద్ధతిః	75-00

129.	జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు	75-00
130.	ప్రశ్నతంత్ర	75-00
131.	ముహూర్తం	75-00
132.	విశిష్ట జాతకములు	125-00
133.	భారతీయఫలితజ్యోతిషం	125-00
134.	300 ముఖ్యమైన యోగములు	125-00
135.	జాతకంపరిశీలించడంఎలా ?	300-00

రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి
శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు

136.	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-1	200-00
137.	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-2	200-00
138.	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-3	200-00
139.	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-4	200-00
140.	భావార్థరత్నాకరము	100-00
141.	ముహూర్త చింతామణి	100-00
142.	ముహుర్త చింతామణి-పార్టు2	200-00
143.	స్వప్న శాస్త్రము	36-00
144.	శతయోగమంజరి	50-00
145.	వ్రతనిర్ణయకల్పవల్లి	250-00
146.	దైవజ్ఞవల్లభం	75-00
147.	వసంతరాజశకునమ్ (బృహత్శకునశాస్త్రం)	250-00
148.	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1	100-00
149.	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2	200-00
150.	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3	100-00
151.	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4	200-00
152.	అనుభవసులభవాస్తు - 1	50-00
153.	అనుభవసులభవాస్తు - 2	100-00
154.	పంచాంగ వివేకము	99-00
155.	వశిష్ఠ సంహిత	360-00
156.	పంచపక్షి శాస్త్రం (కేస్బైండ్)	200-00

5. వాస్తులు

1.	40 రోజుల్లో "వాస్తువిద్య" నేర్చుకోనండి	180-00
2.	వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు	200-00
3.	వాస్తునుబట్టి మీ ఇల్లు	63-00
4.	మీరూ మీ వాస్తు	63-00

5.	గృహవాస్తు చిట్కాలు	63-00
6.	వాస్తు పూజ	63-00
7.	వాస్తు సూత్రములు	63-00
8.	వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు	63-00
9.	గృహవాస్తు వర్గులు	99-00
10.	విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు	63-00
11.	విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రరీత్యా మీఇండ్లఆయములు	99-00
12.	విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం(చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	180-00
13.	ఆధునిక గృహవాస్తు	99-00
14.	శుభవాస్తు	270-00
15.	వాస్తుయంత్ర రత్నావళి	120-00
16.	వాస్తుశాస్త్రం	120-00
17.	హౌస్ ప్లాన్స్	63-00
18.	గృహనిర్మాణ వాస్తు	63-00
19.	వాస్తు రెమెడీస్	63-00
20.	గృహవాస్తు దర్పణం	63-00
21.	జ్యోతిష-గృహవాస్తుచంద్రిక	200-00
22.	వాస్తురత్నాకరం (కొండపల్లి)	63-00
23.	వాస్తుశిరోమణి ,,	120-00
24.	వాస్తుసంగ్రహమ్ ,,	63-00
25.	పంచవాస్తు పారిజాతం ,,	120-00
26.	వాస్తుడిండిమమ్ ,,	63-00
27.	వాస్తుదుందుభి ,,	120-00
28.	విశ్వకర్మవాస్తుప్రకాశిక (కేస్‌బైండ్)	250-00
29.	కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము	63-00
30.	జలవాస్తు,శల్యవాస్తు (దంతూరిపండరీనాథ్)	99-00
31.	మయవాస్తు (గోరసవీరభద్రాచార్య)	120-00
32.	వాస్తు జ్యోతి	63-00
33.	మన ఇల్లు-మనవాస్తు	99-00
34.	వాస్తవ వాస్తుపూజావిధానము	108-00
35.	వాస్తు దర్పణం	120-00

6. మంత్రశాస్త్రాలు

1.	మంత్రసాధన	63-00
2.	తంత్రజాలం	63-00
3.	మంత్రశక్తి	63-00

4.	దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	63-00
5.	దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	63-00
6.	తాంత్రిక పంచాంగం	63-00
7.	యక్షిణీ తంత్రం	63-00
8.	మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక	63-00
9.	సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	63-00
10.	మంత్రాక్షరాలరహస్యం (బీజాక్షరనిఘంటువు)	63-00
11.	సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	63-00
12.	సదాచార దీపిక	63-00
13.	యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	63-00
14.	ప్రపంచసారతంత్రం	63-00
15.	బదనిక తంత్రమ్	63-00
16.	ఉచ్ఛిష్ట గణపతి తంత్రమ్	63-00
17.	గుప్త సాధన తంత్రం	63-00
18.	గంధర్వ తంత్రమ్	63-00
19.	సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	63-00
20.	యంత్ర మంత్ర తంత్ర	63-00
21.	పాశుపత తంత్రం	99-00
22.	పంచదశ మహాఖడ్గ తంత్రం	99-00
23.	రుద్రాష్టాధ్యాయః	99-00
24.	మంత్రసిద్ధి	120-00
25.	పరశురామతంత్రమ్	108-00
26.	శ్రీలలితావిలోమ పంచదశీ	108-00
27.	శ్రీ గురు తంత్రం	108-00
28.	గాయత్రీ తంత్రమ్	108-00
29.	మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150-00
30.	శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్	200-00
31.	మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్	200-00
32.	సర్ప (నాగ)తంత్రం	250-00
33.	హవన తంత్రం	250-00
34.	షోడశనిత్యతంత్రం	250-00
35.	శాక్తేయతంత్రం	250-00
36.	రుద్రయామళతంత్రం	250-00
37.	లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
38.	హిరణ్యశూలినీ తంత్రమ్	250-00

39.	మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
40.	శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
41.	స్వర్ణాకర్షణభైరవతంత్రం	250-00
42.	కాశీవిశాలాక్షి తంత్రం	250-00
43.	శాంతితంత్రమ్	250-00
44.	యంత్రసిద్ధి	360-00
45.	శ్రీ లక్ష్మీతంత్రమ్	360-00
46.	మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
47.	మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
48.	మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	360-00
49.	ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360-00
50.	కామధేనువు తంత్రం	360-00
51.	శూలినీదుర్గాతంత్రం	360-00
52.	శ్రీవిద్య రహస్యం	290-00
53.	కులార్ణవ తంత్రమ్	150-00
54.	ఆచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం (ఒరిజనల్)	390-00
55.	సిద్ధమూలిక రహస్యం (మంత్ర,యంత్రసహితం)	63-00

7. గ్రంథాలు - ఆరాధనలు

1.	భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	54-00
2.	భగవద్గీత (వచనం)	99-00
3.	భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యం-కేసుబైండింగ్	72-00
2.	గణేశ ఆరాధన 1	99-00
3.	గణేశోపాసన 2	99-00
4.	నవగ్రహవైభవం	99-00
5.	నవగ్రహ రెమెడీస్	99-00
6.	నవగ్రహ వేదం	99-00
7.	శనిగ్రహారాధన	99-00
8.	ఆదిత్యారాధన	99-00
9.	సుబ్రహ్మణ్యారాధన	99-00
10.	శ్రీ శివ ఆరాధన	99-00
11.	లక్ష్మీ ఆరాధన	99-00
12.	హనుమదారాధన	99-00
13.	లలితారాధన	99-00
14.	శ్రీ చక్రారాధన	99-00
15.	గాయత్రీ ఆరాధన	99-00

16.	వీరభద్రారాధన	99-00
17.	కుజగ్రహారాధన	99-00
18.	భైరవారాధన	99-00
19.	దైవారాధన	99-00
20.	గీతారాధన (భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యసహిత)	99-00
21.	శ్రీవేంకటేశ్వరాధన	99-00
22.	హయగ్రీవారాధన	99-00
23.	లక్ష్మీనరసింహారాధన	99-00
24.	శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ స్తోత్ర కదంబం	99-00
25.	దేవీ లీలామృతం	99-00
26.	పురాణపండ సుందరకాండ వచనం	99-00
27.	పురాణపండ రామాయణం	99-00
28.	పురాణపండ భారతం	99-00
29.	పురాణపండ భాగవతం	99-00
30.	(సూరి) వాల్మీకి రామాయణం	99-00
31.	కాలసర్ప యోగం	99-00
32.	నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	99-00
33.	నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు	99-00
34.	వేదసూక్తములు	99-00
35.	వేమన పద్యసారామృతం	99-00
36.	పండగలు పర్వదినాలు	99-00
37.	సూక్తిరత్నాలు	99-00
38.	హనుమచ్చరిత్ర	99-00
39.	నవగ్రహ దర్శనమ్	99-00
40.	నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు	99-00
41.	సాలగ్రామములు	99-00
42.	గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడీ	99-00
43.	శనిగ్రహరెమిడీస్	99-00
44.	జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని	99-00
45.	వివాహజ్యోతిషమంజరి-మ్యారేజ్‌మ్యాచింగ్‌గైడ్ (సాయిగణపతిరెడ్డి)	99-00
46.	మీపుట్టినతేదీనిబట్టి మీజీవితరహస్యాలు (న్యూమరాలజీ లైఫ్‌గైడ్) ,,	99-00
47.	మీఅదృష్టానికి (పేరు) నేమ్‌కరక్షన్ ,,	99-00
48.	న్యూమరాలజీ రెమిడీస్	99-00
49.	మూకపంచశతీ	99-00
50.	శ్రీరామకర్ణామృతం	99-00

51.	రహస్యకుక్కుటశాస్త్రం	300-00
52.	ఉపాసన విధానం	99-00
53.	పంచమవేదం మహాభారతం	99-00
54.	దేవుళ్ళు డాట్ కామ్	99-00
55.	గణపతిభాష్యం	99-00
56.	యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి	99-00
57.	నవయోగులు	99-00
58.	ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు	99-00
59.	సకలదేవతాఅష్టోత్తరాలు(పెద్దది)-(180అష్టోత్తరశతనామావళులతో)	99-00
60.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళులు (కేస్‌బైండింగ్)	216-00
61.	సకలదేవతా సహస్రనామములు	99-00
62.	ఆధ్యాత్మిక సూక్తి నిధి	99-00
63.	బ్రాహ్మణులు గోత్రాలు,ప్రవరలు	99-00
64.	సర్వదేవతాస్వరూపుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు	99-00
65.	శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి	99-00
66.	శ్రీలక్ష్మీగణపతి హోమకల్పం	99-00
67.	మార్షల్ఆర్ట్స (కరాటే,కుంగ్‌ఫూనేర్చుకోండి)	99-00
68.	మ్యాజిక్‌గైడ్	99-00
69.	చదరంగం	99-00
70.	పంచముఖ హనుమత్ వైభవం	63-00
71.	గరుడపురాణం	40-00
72.	మాఘపురాణం	36-00
73.	శివపురాణం	36-00
74.	వైశాఖపురాణం	36-00
75.	కార్తీక పురాణం	36-00
76.	కార్తీక పురాణం (చిన్నది)	25-00
77.	సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ	63-00
78.	పెద్దబాలశిక్ష	50-00
79.	గాయత్రీ మహిమ	36-00
80.	వృక్షదేవతలు	63-00
81.	యాజుష స్మార్త సంస్కార చంద్రిక	200-00
82.	సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్	150-00
83.	చతుర్వేదములు	120-00
84.	నవగ్రహారాధన	120-00
85.	తాళపత్ర సమాహార గోపురం	120-00
86.	మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...) (కేస్‌బైండు)	250-00

87. మానవధర్మములు		120-00
88. వేదమంత్ర సంహిత		120-00
89. సహస్రలింగార్చన		120-00
90. శ్రీ శివగీత		120-00
91. ద్వాదశఉపనిషత్తులు		120-00
92. పురాణపండవారి సౌందర్యలహరి	(కేస్‌బైండ్)	250-00
(శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో)	సాదా	120-00
93. బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము		200-00
94. బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
95. బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
96. కేదారనాధ్ బదరీనాధ్ యాత్రాగైడు		63-00
97. దక్షిణావృత శంఖములు		63-00
98. 108 దివ్యదేశాల విష్ణుక్షేత్రదర్శని		36-00
99. ధర్మసింధువు(కేస్‌బైండింగ్)		270-00
100. భారతీయ శైవక్షేత్రయాత్రాదర్శిని		99-00
101. చిలుకూరి బాలాజీచరిత్ర		36-00
102. భగవత్‌స్తుతి		63-00
103. సూర్యోపాసన		36-00
104. కాశీఖండం		250-00
105. దేవీభాగవతం		360-00
106. శ్రీ ఆంజనేయం		216-00
107. ధర్మసందేహాలు		216-00
108. ఆధ్యాత్మిక దైవిక వస్తువులు		250-00
109. రామాయణం		600-00
110. పోతన భాగవతం		900-00
111. శివమంత్రములు		63-00

8. వైద్య గ్రంథాలు

1. ఆహారం ఆరోగ్యం	36-00
2. మూలికావైద్య చిట్కాలు	36-00
3. ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు	30-00
4. గృహవైద్య రహస్యాలు	36-00
5. గృహవైద్యసారం	36-00
6. హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స)	63-00
7. ప్రకృతివైద్యం	36-00
8. ఆహారం-వైద్యం	99-00

9.	సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం	99-00
10.	ఆయుర్వేదమ్	36-00
11.	ఆయుర్వేద మూలికావైద్యదీపిక	99-00
12.	దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు (వాడకం - ఉపయోగాలు)	99-00
13.	ఏకమూలికావైద్యం	99-00
14.	అష్టాంగ హృదయం (4భాగాలు)	1200-00
15.	రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్	99-00
16.	ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం	99-00
17.	ఒబెసిటి	99-00
18.	హెల్త్‌గైడ్	99-00
19.	ఆయుర్వేదం-జీవనవేదం	99-00
20.	ఫుడ్‌థెరపి	63-00
21.	న్యాచురల్‌థెరపి	99-00
22.	సంపూర్ణఆరోగ్యానికి 20ని॥	63-00
23.	కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే...	99-00
24.	యోగామంత్ర	63-00
25.	యోగా మండే టు సండే	63-00
26.	హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్‌టుడే	99-00
27.	హెల్త్‌ఫైల్	108-00
28.	వస్తుగుణపాఠం	250-00
29.	రసాయన వాజీకరణ తంత్రం	150-00
30.	వస్తుగుణ మకరందం	400-00
31.	నాటువైద్యం -(కేస్‌బైండ్)	360-00
32.	నాటువైద్యం (చిన్నది)	99-00
33.	ప్రాణాయామము-యోగ	63-00

9. అయ్యప్ప - భవానీ రకాలు

1.	శ్రీ అయ్యప్ప లీలామృతం	30-00
2.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనపాటలు	63-00
3.	శ్రీ అయ్యప్ప పూజాకల్పం	20-00
4.	శ్రీ అయ్యప్ప భక్తి గీతాలు	20-00
5.	హారతిగైకొనుమా	40-00
6.	శ్రీ అయ్యప్ప దీక్ష F	10-00
7.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనమాల F	10-00
8.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యపూజ P	10-00

9.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యనియమావళి P	10-00
10.	భవానీదీక్ష (శ్రీ భవానీ లీలామృతం)	36-00
11.	దేవీలీలామృతం	99-00
12.	శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	20-00
13.	దేవీ భక్తిగీతాలు	20-00
14.	భవానీదీక్ష P	10-00
15.	దేవీ భక్తిమాల F	10-00
16.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనావళి	120-00
17.	అయ్యప్పపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్‌తో)	24-00

10. భజనలు - కీర్తనలు

1.	అన్నమయ్య కీర్తనలు	20-00
2.	శ్రీరామదాసు కీర్తనలు	20-00
3.	సర్వదేవతా మంగళహారతులు	20-00
4.	వసుంధర మంగళ హారతులు	25-00
5.	సౌభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు	36-00
6.	సర్వదేవతా భజనలు	36-00
7.	చిట్టి పొట్టి పాటలు	10-00
8.	జాతీయ గీతాలు	10-00
9.	దేశభక్తి గీతాలు	36-00
10.	పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు	36-00
11.	గొబ్బిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు	36-00
12.	అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	99-00
13.	పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు	36-00
14.	భక్తానంద భజనకీర్తనలు(ఓల్డ్‌సినీస్టైల్)	36-00
15.	సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల	36-00
16.	బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు	36-00
17.	అన్నమయ్య సంకీర్తనానిధి(1000కీర్తనలు)	270-00

11. హిట్స్ సాంగ్స్

1.	ఘంటసాల భక్తిగీతాలు-భగవద్గీత	36-00
2.	ఎస్.పి.బాలు భక్తిగీతాలు	36-00
3.	ఘంటసాల సుమధురగీతాలు	99-00
4.	పి. సుశీల సుమధురగీతాలు	99-00

5.	ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు	99-00
6.	ఎస్.జానకి సుమధురగీతాలు	99-00
7.	వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్	99-00
8.	సర్వదేవతా సినీభక్తిగీతాలు	99-00

12. స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు

1.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్)	63-00
2.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్‌వెజ్)	63-00
3.	శాకాహార వంటలు	30-00
4.	మాంసాహారవంటలు	30-00
5.	చిట్టిచిట్కాలు	30-00
6.	అందానికి చిట్కాలు	30-00
7.	పిల్లల పేర్లు (పెద్దది)	30-00
8.	పిల్లల పేర్లు (చిన్నది)	10-00
9.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శారీబోర్డర్స్	36-00
10.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్	36-00
11.	చిన్నారులకు చిరుతిళ్ళు	30-00
12.	పసందైన ఫాస్ట్‌ఫుడ్ వంటలు	30-00
13.	పలావ్‌లు, ఫ్రైడ్ రైస్‌లు, వెరైటీరైస్‌లు	30-00
14.	వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు	30-00
15.	బ్రేక్‌ఫాస్ట్ వంటలు	30-00
16.	పండుగలలో చేసుకొనే పిండివంటలు	30-00
17.	మైక్రోవేవెన్ వంటలు	99-00
18.	సర్వదేవతాభక్తిమాల	36-00
19.	పిల్లలపేర్లు (బాబు)	36-00
20.	పిల్లలపేర్లు (పాప)	36-00
21.	మోడ్రన్ మెహంది (గోరింటాకు డిజైన్స్)	36-00
22.	మోడ్రన్ పిల్లలపేర్లు	99-00
23.	నోరూరించే నాన్‌వెజ్‌వంటలు	99-00
24.	మోడ్రన్ టైలరింగ్ (లేడీస్ & జంట్స్)	99-00

వివిధ రకాలు

ఎందరోమహానుభావులు	270-00
యోగాసనాలు	36-00
సూర్యనమస్కారములు	36-00
పొడుపు కథలు (చిన్నవి)	10-00

హిందీ-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
ఇంగ్లీషు-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
జనరల్ నాలెడ్జ్	20-00
నూరు ఎక్కాలు	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్	10-00
1-100 టేబుల్‌బుక్ (క్రౌన్‌సైజు)	4-50
శ్రీరామకోటి	27-00
శ్రీశివకోటి	27-00
మేజిక్	30-00
అంకెలతో గారడీ	30-00
హృదయస్పందన (కవితలు)	30-00
వాత్స్యయన కామసూత్రాలు	36-00
ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు	36-00
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
మహేంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజ్)	99-00
క్రియాయోగం	36-00
ఆనందంగా జీవిద్దాం	99-00
హరిశ్చంద్ర నాటకం	50-00
వాత్సాయనకామసూత్రాలు	99-00
పంచసాయకం	99-00
రతిరహస్యాలు	99-00
అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
గాయత్రీవిజ్ఞాన్	99-00
చింతామణి (నాటకం)	50-00
బాలనాగమ్మ	50-00
కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బదిరెడ్డి)	50-00
కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత	36-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి	99-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్మాలు (బైండు)	63-00
రామరాయవాస్తుశాస్త్రం(ముద్రగడరామారావు)	90-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్‌చాలీసా	10-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ	80-00
బ్రహ్మంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల)	125-00
శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య దివ్యచరితామృతం	40-00

కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలు	63-00
శ్రీలలితాసహస్రనామము(భాస్కరభాష్యం)	600-00
ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము-ఫలితజాతక సూత్రములు	595-00
ముదుండి విశ్వనాథరాజుగారి గ్రంథములు	
విశ్వకర్మ ప్రకాశము	80-00
ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన ,,	250-00
నారద సంహిత ,,	150-00
వాస్తురాజవల్లభము-మూలానువాదము ,,	60-00
మయమతము - వచనము ,,	80-00
బృహత్సంహిత - వచనము ,,	160-00
వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి	......
పురోహిత దర్శని (గోరసవీరభద్రాచార్య)	....
విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు ,,	....
వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక ,,	....
మహాదశా పారిజాతం ,,	....
వాస్తు నారాయణీయం ,,	120-00
యోగావళీఖండం ,,	120-00
ముహూర్తసింధువు	150-00
సర్వార్థచంద్రిక (4భాగాలు)	1208-00
మీరే న్యూమరాలజిస్ట్ (దావూద్)	370-00
నిర్ణయసింధు (2భాగాలు)	590-00
సాయి... ,,	45-00
శ్రీ దుర్గానందలహరి ,,	200-00
ఆరతిసాయిబాబా ,,	11-00
ప్రతిష్ఠకల్పః(సాగి నరసింహమూర్తి)	500-00
తాజుద్దీన్‌బాబా సచ్చరిత్ర	100-00

సుమారు 100 సం॥రాలునాటి ప్రాచీన ప్రతులు తిరిగి
ఈ క్రింది గ్రంథములు ప్రచురించబడినవి.

శ్రీరామ మంత్రానుష్ఠానము	300-00
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవకల్పః	300-00
సీతారామ కథా సుధ అయోధ్యకాండ	200-00
సీతారామ కథా సుధ బాలకాండ	150-00
అరణ్యకాండ	100-00
శ్రాద్ధము ఎందుకు పెట్టాలి ? షోడశ సంస్కారములు	200-00
స్మార్త కాపర్ది కారికలు	200-00
నపుంసక సంజీవనము, వైద్య శిరోమణి	200-00
విషవైద్య చింతామణి	200-00

హేమాద్రి సూరిణా ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయః	300-00
సర్వమూలికా గుణరత్నాకరం	300-00
ఆపస్థంబీయ ధర్మసూత్రాలు	300-00
సర్వశాంతి దర్పణం - అపర ప్రయోగ దర్పణం	200-00
గణకరంజని	200-00
సంతాన దీపిక	200-00
తిథినిర్ణయ కాణ్డః	250-00
ముహూర్త దర్పణం	200-00
జ్యోతిష శాస్త్ర రత్నము (శ్రీపతిజాతక పద్ధతి)	250-00
లఘుతాచకము	200-00
శ్రీ వైఖనస పైతృమేదిక ప్రయోగః	300-00
స్మృతి రత్నాకరము (ధర్మశాస్త్రం)	400-00
జాతకామృతతసారం	300-00
జాతక బోధిని	300-00
సంగీత విద్యాదర్పణం	300-00
సంగీత సర్వార్థసారసంగ్రహం	300-00
ముహూర్త మార్తాండం(టీకతాత్పర్యం)	450-00
జాతకరహస్యం	200-00
రాజమార్తాండం	200-00
ఆయుర్దాయదీపిక	200-00
వైద్యామృతం	200-00
అనుపానమంజరీ	200-00
నవగ్రహశాంతి విధానం-ఉదకశాంతి విధిః	200-00
చికిత్సరత్నము	200-00
స్వరచింతామణి	200-00
ద్వాదశలోహ భస్మవిధానం	200-00
దైవజ్ఞయశో విభూషణం	200-00
అనుపాన రత్నకరము	200-00
కాలామృతము	250-00
దైవజ్ఞకర్ణామృతము	300-00
రసేంద్ర చింతామణి	300-00
రసరత్న సముచ్చయం	300-00
వస్తుగుణరత్నాకరము	300-00
హోరానుభవదర్పణము	360-00
విశ్వకర్మ ప్రకాశిక వాస్తుశాస్త్రము	250-00
స్త్రీజన కల్పవల్లి	450-00
సంగీత సర్వార్థ సంగ్రహం	300-00
సంగీత సుధాసంగ్రహము	250-00
అర్క ప్రకాశము	200-00
సంగీత మార్తాండము	200-00
సంగీత ప్రథమబోధిని	200-00

వైద్యకల్పతరువు	200-00
రసప్రదీపిక	250-00
గణకానందము	250-00
శ్రీ లలితాసహస్రనామావళిః-వివరణాత్మక భావంతో	200-00
నవచండీ వేదోక్త శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	200-00
శ్రీ గాయత్రీ అనుష్ఠాన తత్త్వప్రకాశిక	360-00
సంగీతమార్తాండము	250-00
సారావళి	360-00
భేషజకల్పము	200-00
గురుశిష్య ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి	360-00
జాతకమణి	200-00
సర్వశకున ప్రకాశిక	200-00
యాజుష ప్రయోగ చంద్రిక	250-00
శిక్షావల్లీ-ఆనందవల్లీ-భృగువల్లీ	300-00
వసంతరాజ శకునము	250-00
తొట్టి వైద్యం	450-00
జ్యోతిష సిద్ధాంత సంగ్రహము (పంచాంగ గణితం)	300-00
సహస్ర యోగప్రకాశిక	300-00
శ్రీవిద్యారహస్యం	290-00
మహర్షుల చరిత్ర 1,3 300+300	
వేంకట సోమయాజీయం అను ధర్మశాస్త్రకాండము	250-00
శ్రీఆంజనేయం	216-00
రాశితుల్యవత్సర ఫలితం	200-00
నాడి జ్యోతిష విశ్లేషణ	400-00
రహస్యకుక్కుటశస్త్రం	300-00
స్త్రీ ధర్మరత్న బాండాగారము	200-00
శైవోత్సవరత్నాకరం	300-00
యాజుషప్రయోగ చిన్తామణి	300-00
సుస్వర ఋగ్వేద ప్రయోగదర్శిని	300-00
ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహం	300-00
వశిష్ఠ సంహిత	360-00
హోమియోపతి గృహవైద్యం	200-00
వ్రతచూడామణి	300-00
వైశ్యధర్మప్రకాశిక	300-00
ఆలయ నిత్యార్చన పద్ధతి	200-00
స్మృతిముక్తాఫలం	300-00
ఆపస్థంబయల్లాజీయమ్	300-00
జ్యోతిషశాస్త్రసంగ్రహము	200-00
కర్మవిపాకాఖ్యయం	360-00
ముహుర్త రత్నావళి	250-00
సుదివిలోచనం	300-00
ఉత్తర కాలామృతం	200-00
సర్వవిషయ సర్వస్వసంగ్రహం	200-00